

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3067/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	330
3068/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	336
3069/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	341
3070/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	344
3071/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	347
3072/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	350
3073/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	352
3074/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	356
3075/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	359
3076/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	365
3077/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	370
3078/2018. (II. 26.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	374

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3067/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.633/2016/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Magyar Állam nevében eljáró nemzeti fejlesztési miniszter (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, 1011 Budapest, Fő utca 44–50., továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, amelyben kérte az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.018/2016/6. számú jogerős ítélete, és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.633/2016/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint az ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdését, valamint XII. cikkének (1) bekezdését, de az alkotmányjogi panasz megállapíthatóan tartja a C) cikk (1) bekezdésének, az M) cikk (2) bekezdésének, az N) cikk (3) bekezdésének, és a 28. cikknek a sérelmét is.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye az indítvány és a bírósági iratanyag alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozó 2012. december 15-én nyilvános pályázatot írt ki, dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére. A kiírás szerint D. községben egy jogosultság volt kiadható, melynek nyertese egy természetes személy lett. A pályázati eljárás eredményeképpen 2013. június 7-én koncessziós szerződés jött létre az indítványozó, mint „koncesszióba adó”, a természetes személy, mint „jogosult” és egy gazdasági társaság, mint a „koncessziót gyakorló” között a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlására, határozott időre, 2013. július hó 1. napjától számított húsz évre. A szerződő felek a koncessziós szerződés V/34. pontjának (ii) alpontjában foglaltak szerint megállapodtak abban, hogy amennyiben a „Területre” vonatkozóan a fiatalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (továbbiakban: Fdvtv.) 6. §-ában a szerződés aláírásakor rögzített számú jogosulton felül további jogosult(ak) nak, illetve koncessziót gyakorlóknak kerül biztosításra koncessziós jog a dohánytermék-kiskereskedelemre a szerződés hatálya alatt (ide nem értve azt az esetet, ha a lakosok számának növekedése miatt szükséges új jogosultság biztosítása), illetve a „Területen” a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet bármely okból az Fdvtv. 6. §-ában a szerződés aláírásakor rögzített számú jogosulton felül további személyek végezhetik a szerződés hatálya alatt, úgy – függetlenül attól, hogy fentieket jogszabály írja elő, vagy jogszabályi kötelezettség teljesítése érdekében következnek be, avagy sem – az indítványozó köteles a koncessziót gyakorló részére egyszeri – a fenti indokok bekövetkezésének időpontjában esedékes aktuális koncessziós díjjal számolva – a szerződés IV/29. pontjában meghatározott határidő lejártáig még fizetendő koncessziós díjnak megfelelő összeget átalány-kártalanításként megfizetni.

- [4] A szerződés 1. számú mellékletét képező pályázati kiírás szerint D. településen a kiadható jogosultságok száma „1 db.”, az egy pályázó által az adott településen beadható pályázatok maximális száma ugyancsak „1 db.” volt. Az Fdvtv. 6. § (1) és (2) bekezdésének szövege a szerződéskötés időpontjában a következőképpen szólt:
„6. § (1) Az állam a dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság átengedésére nyilvános pályázatot ír ki.
(2) A pályázatokat úgy kell kiírni, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység minden magyarországi településen folytatható legyen azzal, hogy a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységet olyan településen, ahol az állandó lakosok száma a
a) kétezer főt nem haladja meg, legfeljebb egy,
b) kétezer főt meghaladja, legalább egy, és minden kétezer fő lakos után további egy jogosult végezhesse.”
- [5] Az indítványozó 2014. május 13-án újabb pályázatot írt ki, melynek eredményeképpen D. településre egy további jogosult szerzett koncessziós jogot dohánytermék-kiskereskedelemre, és az erre vonatkozó szerződést 2014. szeptember 2-án meg is kötötték. Az új jogosultság miatt a 2013. június 7-én aláírt szerződés szerinti „koncessziót gyakorló” (a továbbiakban: felperes) egyeztetést kezdeményezett az indítványozóval a koncessziós szerződés V/34. pontjában foglalt átalány-kártalanítás megfizetésére, az egyeztetés azonban eredményre nem vezetett. Az indítványozó álláspontja szerint ugyanis az újabb pályázati kiírásra a lakosság lélekszámának időközi emelkedése folytán jogszabályi kötelezettsége keletkezett, így – vitatva a felperesnek az Fdvtv. 6. § (2) bekezdésével kapcsolatos jogértelmezését és a lélekszámra vonatkozóan általa hivatkozott adatok helyességét – a követelést elutasította. A felperes ezt követően az Egri Járásbíróságon terjesztette elő keresetét, amelyben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 198. § (1) bekezdése, a 246. § (1) bekezdése, az Fdvtv. 6. § (2) bekezdése és a koncessziós szerződés V/34. pontja alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az indítványozót 3 040 000 Ft tőke és kamatainak megfizetésére.
- [6] Felperesi állítás szerint a lakosság lélekszáma a KSH 2014. évre vonatkozóan közzétett adatai szerint 1988 fő volt, ezzel szemben az indítványozó azt állította, hogy sem a szerződés, sem az Fdvtv. nem írta elő, hogy csak a KSH szerinti adatokat lehetne figyelembe venni, márpedig a Heves Megyei Kormányhivatal 2015. szeptember 11-én – az indítványozó kérésére – adott hivatalos tájékoztatása szerint D. állandó lakosainak száma 2013. január 1-jén 2026 fő, 2014. január 1-jén 2016 fő, míg 2015. január 1-jén 1915 fő volt.
- [7] Felperesi hivatkozás szerint továbbá az Fdvtv. szövege kétezer fő felett is csak a lehetőségét nyitja meg egy újabb pályázat kiírásának, de kötelezettsége arra az indítványozónak csak a négyezer fő elérése esetén keletkezne, azaz ekkor kellene a meglévő (egy) jogosultság mellé egy további biztosítani. A felpereshez képest eltérően értelmezte az indítványozó az Fdvtv. 6. §-ának (2) bekezdését, jogértelmezése szerint ugyanis a lakosság számát folyamatosan vizsgálnia kellett és a felperessel kötött szerződéskori bázisszámhoz (1988 fő) viszonyított emelkedés miatt az új jogosultság biztosítása nem alapozza meg a felperes átalány-kártalanítási igényét.
- [8] 2. Az Egri Járásbíróság elsőfokú ítéletében megállapította, hogy a kereset túlnyomórészt alapos, ezért kötelezte az indítványozót, hogy fizessen meg a felperesnek 3 010 000 Ft-ot, valamint ezen összegnek az ítélet szerint megállapított kamatait és perköltséget. A járásbíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy egyetért azon felperesi állásponttal, miszerint helyes nyelvtani értelmezés szerint „a minden kétezer fő lakos után további egy jogosult” kitétel akként értelmezendő, hogy négyezer fő után kell újabb jogosultságra pályázatot kiírni – ezt az értelmezést támasztja alá a 2015. január hó 7. napjától hatályos jogszabály módosítás is –, ezért nem állt fenn az újabb jogosultság szükségessége, így a felperes a koncessziós szerződés V/34. pontjában meghatározott átalány-kártalanításra jogosulttá vált.
- [9] Az indítványozó az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a kereseti kérelem teljes elutasításával az ítélet megváltoztatását kérte. Fellebbezésében hatályon kívül helyezésre okot adó körülményként kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: régi Pp.) 23. § (1) bekezdés b) pontjába, illetve 28. §-ába ütközik, mivel az indítványozó akkor, amikor újabb koncessziós pályázati eljárást folytatott le közhatalmat gyakorolt, azaz döntése a közhatalom gyakorlása során hozott döntésnek minősült, ezért a perre a régi Pp. hivatkozott rendelkezése alapján a törvényszék rendelkezik hatáskörrel, így a járásbíróság hatáskörét túllépve járt el az ügyben. Fenntartotta az indítványozó azt az álláspontját is, hogy az Fdvtv. vitatott rendelkezése a jogalkotói szándék alapján csak akként értelmezhető, hogy a kétezer fő feletti településen további egy jogosultság koncesszióba adása biztosított legyen.

- [10] 2.1. Az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.018/2016/6. számú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a nem fellebbezett részében nem érintette, míg fellebbezett részében helybenhagyta. A törvényszék ítéletének indokolásában vizsgálat tárgyává tette, hogy az elsőfokú bíróság hatáskörét túllépve járt-e el. Ennek során megállapította, hogy önmagában az, hogy a kár közigazgatási tevékenységet kifejtő szerv alkalmazottjának ténykedése, vagy mulasztása folytán keletkezett, még nem alapozza meg a magasabb szintű bírósági hatáskört. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) 12. § (1) bekezdés *l*) pontjában szabályozott dohánytermékek kiskereskedelme, illetve a dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenység az állam kizárólagos gazdasági tevékenységei körébe tartozik, a felperes és az indítványozó között ennek alapján létrejött polgári jogi koncessziós szerződés nem minősíthető közhatalom gyakorlásnak. A törvényszék az ügy érdemét illetően részletesen indokolta azt, az – elsőfokon eljáró bírósággal megegyező – álláspontját, miszerint az Fdvtv. 6. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontjának értelmezése alapján kétezer fő lakosságszám esetén egy jogosultság kiírása kötelező, kétezer fő felett viszont csak akkor, ha újabb kétezer fővel gyarapodott a település lakossága, azaz kétezer fő és négyezer fő közötti lélekszám emelkedésnél a törvény nem kötelezően írja elő további pályázat kiírását, ezért az indítványozó a szerződés szerint kártalanításra köteles. Végül a törvényszék az Alaptörvény 28. cikkére vonatkozó indítványozói érveléssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a törvény célja éppen az, hogy az egészségre káros dohánytermékek fogyasztását csökkentse mind a fiatalok, mind a felnőtt lakosság körében.
- [11] Az indítványozó a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy az Fdvtv. 6. § (2) bekezdés *b*) pontjának a jogalkotói akaratot tükröző helyes – a bíróságokéval ellentétes – értelmezése a törvény országgyűlési tárgyalásakor T/5281/11. szám alatt benyújtott módosítási javaslat indokolása alapján egyértelműen megállapítható, továbbá állította az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértését is, melynek kapcsán részletesen kifejtette, hogy a koncessziós tevékenység gyakorlása az Nvtv. 12. § (3) bekezdését is figyelembe véve közhatalom gyakorlásnak minősül.
- [12] 2.2. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.IV.21.633/2016/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ítéleti indokolásában kifejtette, hogy hatásköri szabály nem sérült, mert az Nvtv. 12. § (1) bekezdés *l*) pontja az állam kizárólagos gazdasági tevékenységei körébe sorolja a dohánytermékek kiskereskedelmét, és így az állam tulajdonosi döntése gazdasági tevékenységgel kapcsolatos, ezért a felperesi követelés nem a közhatalom gyakorlásából eredő kár megtérítésére irányult, mint ahogy elbírálására sem a régi Ptk. 349. §-a volt az irányadó. Az Fdvtv. 6. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontját illetően a Kúria azt állapította meg, hogy a törvényszék jogerős ítélete helyesen értelmezte a vitatott törvényi rendelkezéseket, tehát abban az esetben kell újabb pályázatot kiírni, ha újabb kétezer fővel nő a település lakossága. Ezzel ellentétes értelmezés – és e tekintetben is osztotta a Kúria a jogerős ítélet álláspontját – nem felel meg az Fdvtv. célja Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezésnek.
- [13] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában saját indítványozói jogosultságát illetően hivatkozott a 3091/2016. (V. 12.) AB határozatra (továbbiakban: ABh.) és annak kapcsán arra, hogy – a támadott ítéletek szerint is – magánjogi jogalanyként, mellérendelt félként járt el a perben, semmiféle többletjogokkal nem rendelkezett az ellenérdekű félhez képest, ezért azok az alkotmányos jogok, amelyek mindenki számára garantálják a tisztességes eljárást, jelen ügyben az államot is megilletik. Az indítvány szerint az indítványozói jogosultság kérdése alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, úgyszintén a felülvizsgálati ítélet és a másodfokú ítélet alapvető alkotmányellenes jogértelmezése is.
- [14] 3.1. Az indítvány szerint a támadott ítéletek azért sértik az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mert a bíróságok az Fdvtv. 6. § (2) bekezdésének értelmezése során nem vették figyelembe a jogalkotó akaratát, amely pedig az Fdvtv. országgyűlési tárgyalásakor 2011. december 20-án benyújtott T/5281/11. számú – az Országgyűlés által elfogadott – módosító javaslat indokolásából egyértelműen megállapítható. A módosító javaslat indokolása szerint „[...] a kétezer főt meghaladó lakosságszámú településen a szabályt úgy kell érteni, hogy legalább 1 jogosult és minden összesen legalább kétezer fő lakos után további 1 jogosult kaphat engedélyt. Ez azt jelenti, hogy 2000 főig (és ez alatt) összesen 1, a 2001 főtől számítva pedig – például – egy 3800 lakosú településen összesen 2 (1 + egyszer 2000 fő után további 1 = 2), 4000 fős településen már 3 (1 + kétszer 2000 fő után további 2 = 3), 4200 fős településen ugyancsak 3 jogosult lehet stb.” Az indítványozó úgy véli, hogy a törvényszék és a Kúria az eljárás

során egyrészt figyelmen kívül hagyta a jogalkotói akaratot, melynek eredményeképpen *contra legem* döntést hozott, másrészt a Kúria meg sem indokolta, hogy mire alapozza az ellentétes véleményét és azt, hogy a T/5281/11. számú javaslatot miért hagyta figyelmen kívül a bizonyítékok értékelése során. Állította az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogának sérelmét arra hivatkozva, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása az állított jogsérelem orvosolhatóságának a lehetőségét és érvényesülését zárta ki akkor, amikor – a régi Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét megszegve – nem vizsgálta a jogorvoslati kérelemben hivatkozott, a jogalkotói akaraton nyugvó indítványozói jogértelmezést. A támadott ítéletek indítványozói vélemény szerint sértették az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében garantált vállalkozáshoz való jogot is, mert a bíróságok jogértelmezése túllépett az állami szabályozás által meghatározott határon és a szabályozás által nem korlátozott körben akadályozta a vállalkozóvá válást, azaz a kiadható koncessziós jogosultságok számát.

- [15] 3.2. Az indítványozó hivatkozott a C) cikk (1) bekezdésének sérelmére is, mert álláspontja szerint a bíróságok nem tartották tiszteletben a jogalkotó, mint hatalmi ág döntési autonómiáját, túllépték a jogértelmezés alkotmányos kereteit, és – az Alaptörvény 28. cikkét csak formálisan hivatkozva – figyelmen kívül hagyták a teleologikus jogértelmezés követelményét. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az M) cikk (2) bekezdésével összefüggésben kifejtette, hogy az államnak a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység kapcsán is – a dohányzás fiatakorúak körében történő visszaszorítását és a társadalom közegészségügyi állapotának javítását, mint elsődleges célt szem előtt tartva – kötelessége fellépni a tisztességes verseny érdekében és védeni a fogyasztók jogait, e jogok azonban a támadott ítéletek megszorító, az új piaci szereplő piacra belépését kizáró értelmezése révén sérelmet szenvedtek. Végül hivatkozott az indítványozó arra, hogy a törvényszék és a Kúria a feladatellátása során megsértette az N) cikk (3) bekezdését azzal, hogy nem vette figyelembe a T/5281/11. számú módosító javaslat indokolását. Amennyiben ugyanis a bíróságok által elfogadott koncessziós számítási módszer kerülne alkalmazásra, úgy „a 2000 és 4000 lélekszámú települések esetében” a lakosság dohánytermékekkel való ellátása nem volna biztosított, ami a feketepiaci forgalom növekedése révén – nagyobb közegészségügyi kockázat mellett – költségvetési bevétel kiesést eredményez.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak alapján tanácsban eljárva vizsgálat tárgyává tette, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadására vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [17] Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panaszt a nemzeti fejlesztési miniszter a magyar állam nevében nyújtotta be, az Abtv. 51. § (1) bekezdése alapján elsőként azt kellett mérlegelni, hogy jelen ügyben az állam rendelkezik-e az alkotmányjogi panaszt illetően indítványozói jogosultsággal.
- [18] 4.1. Az Alkotmánybíróság az állam indítványozói jogosultsága kapcsán mindenképp előtt indokoltnak tartja, hogy emlékeztessen a korábbi, az államot, az állami szerveket az alkotmányjogi panasz lehetőségétől általánosan elzáró gyakorlatára, melynek lényegi indoka a következőképpen foglalható össze: „[a]z Alkotmányon alapuló alkotmánybírósági gyakorlat szerint az állam nem rendelkezik – nem is rendelkezhet – alapjogokkal, hiszen az alapjog lényege az embereknek (szűkebb körben a jogi személyeknek) biztosított, az államhatalommal szembeni autonómia, lényegében a szabadság olyan köre, amelybe az állam nem léphet be és egyúttal garantálja, hogy más se léphessen be. Az alapjog tehát másokkal, vagy az állammal szemben tételezhető, de az alapjog háborítatlanságának biztosítása kétség kívül az állam feladata” (ABh., Indokolás [14]).
- [19] Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése azonban rögzíti, hogy a jogi személyeket is megilletik azok az alapjogok – így értelemszerűen azok védelme is –, amelyek természetüknél fogva nemcsak az emberre vonatkoznak, továbbá megállapítható az is, hogy az Abtv. 27. §-a nem tartalmaz olyan feltételt, amely az államot, az állami szerveket *expressis verbis* kizárná az alkotmányjogi panasz által nyújtott alkotmányos védelmi körből.
- [20] Mindezek okán az Alkotmánybíróság az Alaptörvény és az Abtv. hatálybalépését követően részben megváltoztatta az Alkotmányon és az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXIII. törvényen alapuló korábbi gyakorlatát és arra az álláspontra helyezkedett, hogy akkor, ha az állam nem közjogi, hanem magánjogi jogalanyként vesz részt az alapul fekvő jogviszonyban, az államot (az állami szerveket) is megilletteheti az alkotmányjogi panasz által biztosított alkotmányos védelem. A jogosultság létét, vagy hiányát azonban az Alkotmánybíróságnak esetről-esetre kell vizsgálnia, melynek során különbséget kell tenni az állam, mint közhatalmi entitás és az állam, mint tulajdonos között, mérlegelve egyben azt, hogy az állam közhatalmi eszközeivel élve nem teremtett-e

önmaga, mint tulajdonos számára előnyösebb – jogi, gazdasági – környezetet a gazdasági élet többi szereplőjéhez képest {Részletes kifejtését lásd: ABh., Indokolás [16]–[22]}.

- [21] 4.2. Az Nvtv. 12. § (1) bekezdésének *l)* pontja alapján a dohánytermékek kiskereskedelme, illetve a dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenység az állam kizárólagos gazdasági tevékenységei körébe tartozik, míg ugyan-ezen törvényhely (11a) bekezdése arról rendelkezik, hogy e tevékenység gyakorlásának joga külön ágazati törvényben szabályozott módon másnak átengedhető. A dohánytermékek kiskereskedelmét az állam a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény és az Fdvtv. rendelkezéseinek megfelelően megkötött koncessziós szerződéssel engedheti át, határozott időre. Az Fdvtv. 4. § (1) bekezdése alapján az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért felelős miniszter [a jelenleg hatályos, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 109. §-ának 4. pontja szerint: a nemzeti fejlesztési miniszter] ellátja a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység szervezésének szakmai irányítását, melynek során mindenkor – az Fdvtv. alapvető céljának – a fiatalok védelmének elsődlegessége alapján kell tevékenykednie. Az Fdvtv. 5. §-a szerint a dohánytermék-kiskereskedelem átengedéséről szóló pályázat kiírására, elbírálására, továbbá a koncessziós szerződés megkötésére a miniszter jogosult. Az Fdvtv. III. fejezete részletesen tartalmazza a dohánytermékek értékesítési helyére, a dohánytermékek beszerzésére, a dohány-kiskereskedelmi ellátóra és a fiatalok védelmére vonatkozó rendelkezéseket, ideértve – egyebek mellett – a műszaki, jogi, fogyasztóvédelmi, adatszolgáltatási, szállítási, tárolási és árres-megállapítási szabályokat. Rendelkezik továbbá az Fdvtv. a miniszter által alapított 100 %-os állami tulajdonban lévő zártkörűen működő nonprofit részvénytársaságnak (ND Nemzeti Dohánykiskereskedelmi Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, továbbiakban: részvénytársaság) a dohánytermék-kiskereskedelemmel kapcsolatos feladatairól, valamint a dohánytermék-kiskereskedelem felügyeletéről és ellenőrzéséről is.
- [22] 4.3. Nem vonható kétségbe az indítványozó ügyében eljáró bíróságok azon megállapítása, miszerint döntésüket a felperes és az indítványozó közötti szerződéses jogvitában kellett meghozniuk, a régi Ptk.-nak a szerződések-re vonatkozó rendelkezései alapján.
- [23] Az Alkotmánybíróságnak azonban az Alaptörvény és az Abtv. alkotmányjogi panaszra vonatkozó rendelkezései alapján abban kellett döntenie, hogy jelen ügyben – ahol az indítványozó panasza az Fdvtv. 6. § (2) bekezdésének mikénti értelmezésére vonatkozott –, rendelkezhet-e az állam indítványozói jogosultsággal. Az „alapul fekvő jogviszonyra” vonatkozó teljes szabályrendszert figyelembe véve – amelynek alapján az elsődleges cél a fiatalok dohányzásának visszaszorítása és az egész magyar társadalom közegészségügyi állapotának javítása, másodlagos cél pedig a dohányzók dohánytermékekkel való szakszerű ellátásának biztosítása – kijelenthető, hogy az adott ügyben nem a vagyoni forgalom mellérendelt alanyainak az üzleti szempontokat egymással szemben azonos pozícióból érvényesítő, az általános szabályok szerinti ügyletkötéséről van szó, hanem egy olyan viszonyrendszerrel, amelyben az állam közhatalmi funkcióját gyakorolva jelenik meg.
- [24] Mindezeket mérlegelve az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy nem lehet az államnak az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt illetően indítványozói jogosultsága ott, ahol az alapul fekvő jogviszonyban az állam egyrészt közhatalmi eszközeivel élve megállapítja a dohánytermékek kiskereskedelmére, mint állami monopóliumra vonatkozó – az Alaptörvény kereteit figyelembe véve akár a gazdasági szempontokat is háttérbe helyezve módosítható – különleges szabályokat, másrészt e szabályok alapján ugyancsak közhatalomként eljárva kizárólagos hatáskörrel szervezi és – a hatósági és felügyeleti ellenőrzésen túlmenően – a részvénytársaság révén ellenőrzi [Fdvtv. 4. § (2) bekezdés c) pont] e tevékenység végrehajtását.

[25] 5. Fentiek szerint az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz befogadására nincs lehetőség, mivel az nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, valamint az 51. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételeknek. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjának második fordulata alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1603/2017

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3068/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.V.35.697/2016/4. számú ítélete és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 108. § (8) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és – tartalmilag – 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria Kfv.V.35.697/2016/4. számú ítélete – valamint a Kúria eljárását megelőző eljárásban a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.27.022/2016/28. számú ítélete – és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.) 108. § (8) bekezdése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, az E) cikk (3) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (6) bekezdésének a megsértésére hivatkozott.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó megalakulásától kezdődően szállodai tevékenységet folytat, amellyel összefüggésben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Adóigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) 2010. június–december, 2011., 2012., 2013. január–augusztus közötti időszakra végzett ellenőrzés eredményeként az indítványozót egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, nyugdíjbiztosítási alapot megillető bevételek, szociális hozzájárulás, szakképzési hozzájárulás, adóbírság, mulasztási bírság és késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: másodfokú adóhatóság) az elsőfokú adóhatóság határozatát helyben hagyta, indokolásában megállapította, hogy a tárgybeli ellenőrzést megelőzően az adóhatóság kettő alkalommal állapított meg az indítványozónál bejelentés nélküli foglalkoztatást. A másodfokú adóhatóság rögzítette, hogy a jelen ügyben a hatósági megállapítások alapját a be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása miatt alkalmazandó, a régi Art. 108. § (8) bekezdésében szabályozott becslési eljárás képezi. Az ismételt be nem jelentett foglalkoztatás megállapítása esetén a revízió e törvényhely második mondatát alkalmazva az ellenőrzések alkalmával fellelt, be nem jelentett alkalmazottak létszámának átlaga alapján képzett szorzószámmal számítva, legalább a mindenkori minimálbér kétszerese után, vélelmezve állapította meg a megfizetni elmulasztott adót és járulékot, ugyanezen bekezdésben foglaltak alapján a személyhez nem köthető megállapítással érintett időszakot 2010. június 1. és 2013. augusztus 23. között rögzítve. Az adózó terhére 26 személy után 260 000 Ft mulasztási bírságot szabott ki az elsőfokú adóhatóság, értékelve az adózó javára és terhére szolgáló körülményeket is. Az adóhiánynak minősülő adókülönbözet után a hatóság adóbírságot és késedelmi pótlékot is megállapított.
- [3] A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) 17.K.27.022/2016/28. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy álláspontja szerint abban a jogkérdésben kell állást foglalnia, hogy a jelen eljárás keretében alkalmazott becslés, az ún. „szorzószámos” becslés tekintetében kimentésre semmilyen formában nincs lehetősége az adózónak, vagy pedig a kimentés jelen tényállás mellett is biztosított-e az ügyfél számára, és ha igen, milyen körben. Rögzítette továbbá, hogy a becslés jogalapjának hiányára vonatkozó indítványozói érvelés tiltott keresetváltoztatásnak minősült, így azt érdemben nem bírálhatta el. Az elsőfokú bíróság idézve a régi Art. 108. § (1)–(4), (8)–(9) bekezdéseit azt állapította meg, hogy a jogalkotó a becslési eljárás szabályainak lényeges elemeit egy §-on belül helyezte el, ezért kimentésnek az ilyen típusú eljárás keretében is van helye. Az elsőfokú bíróság szerint az indítványozónak a régi Art. 108. § (9) bekezdése értelmében a kimentés körében lehetősége volt annak bizonyítására, hogy az ő érdekkörébe eső okból az adott időszakon belül esetében fogalmilag kizárt volt a be

nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása, ugyanakkor a szálloda időszakos jellegű zárva tartása nem zárta ki azt, hogy az indítványozó egyébként gazdasági tevékenységet végezzen, hiszen egyéb rendezvényeket (például esküvők, konferenciák) is bonyolíthatott, továbbá a főszezonon kívül is felmerülnek állagmegóvási, vagyonvédelmi, illetve egyéb adminisztratív feladatok. Az elsőfokú bíróság szerint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem ütköznek a kettős adóztatás tilalmába, ezért – valamint amiatt is, hogy az indítványozó a magyar jogi szabályozás által megsértett uniós normaként nem közvetlenül alkalmazandó jogi normára hivatkozott – az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmet elutasította. Az elsőfokú bíróság a kimentés szubjektív lehetősége miatt az Alkotmánybíróság előtti utólagos normakontroll eljárás kezdeményezésére irányuló indítványt is elutasította. Az elsőfokú bíróság szerint a vezető tisztségviselő nyilatkozata alkalmatlan bizonyíték annak igazolására, hogy a szálloda üzemeltetése kapcsán fizettek-e vízdíjat. Az ítélet szerint az adóhatóságnak már a jegyzőkönyvben is fel kellett volna tüntetnie a régi Art. 108. § (9) bekezdését, e jogszabálysértés azonban az ügy érdemi elbírálására nem hatott ki, továbbá a megbízólevél, az értesítőlevél és a jegyzőkönyv a jogszabályi előírásoknak megfelelt, azt nem teszi alakilag vagy tartalmilag kifogásolhatóvá, hogy azon csak egy adóellenőr aláírása szerepelt. Az elsőfokú bíróság szerint az adóhatóság jogszerűen szabott ki az indítványozóval szemben mulasztási bírságot a 300 000 Ft-os összeghatárú adótartozás átlépése miatt.

- [4] A Kúria Kfv.V.35.697/2016/4. sorszámú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta, indokolásában kiemelte, hogy a közigazgatási eljárásban a fél előadása a régi Art. 97. § (5) bekezdése értelmében bizonyíték, ugyanakkor a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 324. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó régi Pp. 166. § (1) bekezdése alapján nem minősül annak, azaz az indítványozó állításait bizonyítani köteles. A Kúria szerint a megbízólevél tartalmazza az ellenőrzést végző adóellenőr nevét illetve, hogy mely adózónál, mely adókötelezettségek, milyen időszakok és ellenőrzéstípusok keretében vizsgálhatók. A Kúria kifejtette, hogy nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság akkor, amikor azt állapította meg, hogy „tételes jogszabályi rendelkezés” hiányában (a régi Art. aláírásokról nem rendelkezik) jogszabálysértés nem történhetett, az alaki kötöttséget a hatóság megtartotta, mivel a megbízólevelet írásbeli formában készítette el. A Kúria a közigazgatási eljárás teljes iratanyaga, a peranyag, a régi Art. 108. § (8) bekezdése alkalmazásával folytatott kúriai joggyakorlat alapján sem a régi Pp. 155/A. §-ában szabályozott, az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali, sem a régi Pp. 155/B. §-a szerinti, az Alkotmánybíróságnak a jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárása kezdeményezését nem értékelte indokoltnak. A Kúria megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a régi Art. 108. § (8) bekezdésének értelmezése és alkalmazása körében megfelel a joggyakorlatnak, valamint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat időszakokra bontottan, részletesen és logikusan értékelte.

- [5] 2. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Kúria és az elsőfokú bíróság ítéletével szemben, amelyben azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok álláspontja szerint sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E) cikk (3) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (6) bekezdéseit. Az indítványozó szerint alkotmányjogi panasza a jogbiztonság és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményező, kétszeres értékelés tilalmába való ütközés alapjogi sérelmet okozó bírósági döntés jogszabálysértésének megállapítására, kérelme pedig az elsőfokú bírósági döntés, illetve a kúriai döntés megsemmisítésére irányul. Az indítványozó álláspontja szerint a jogállamiság és a jogbiztonság alapján a szankciót és az ellenőrzési eljárás becslési módszerét nem lehet vegyíteni egymással. A becslési eljárás nem lehet a valós adó valószínűsítése és szankció is egyben, azon felül pedig ugyanezen alaptörvényből fakadó adóbírság kiszabás is. A becslésnél tehát csak és kizárólagosan a valós adó valószínűsítése lehet a cél. Az indítványozó szerint a szankciót a régi Art. az adóbírság és a mulasztási bírság körében nevesíti, azonban ennek ellenére valójában szankciós rendelkezést tartalmaz az ellenőrzési eljárás szabályozásában is a régi Art. 108. § (8) bekezdése annak ellenére, hogy a becslési eljárás lényege csak a valós adó valószínűsítése lehetne és nem szankcionálás.

- [6] Az indítványozó álláspontja szerint amennyiben a régi Art. 108. § (8) bekezdését szankciós rendelkezésnek tartjuk a jelenlegi bírói gyakorlat és az indítványban sérelmezett bírói döntések szerint, úgy az a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Az indítványozó szerint a régi Art. ezen szabályozása nem egyeztethető össze a Rómában 1950. november 4-én kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (a továbbiakban: EJE) 7. cikkével és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 50. cikkével. Az indítványozó szerint a régi Art. nem szabályozhat kétszeres – álláspontja szerint valójában háromszoros – szankciót, egyrészt a régi Art. 108. § (8) bekezdésében, másrészt adóbírság formájában ugyan-

azon jogellenes magatartás miatt. Az indítványozó szerint a kétszeres értékelés tilalmába való ütközés alapjogi sérelmet okoz, így amennyiben a régi Art. 108. § (8) bekezdése szankció jellegű rendelkezés, úgy a nemzetközi szerződésbe ütközése és alaptörvény-ellenessége is felmerül.

- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a becslés fogalmi meghatározásánál mérvadó valós adóalap valószínűsítése kizár bármilyen szankciót vagy olyan megkötést, mely a munkavállalók vagy az adóalany érdekkörét érintik, ezért nemcsak a jogszabályi rendelkezés megfogalmazása jogsértő, hanem a kialakult jelenlegi bírói gyakorlat is helytelen. Az indítványozó előadta, hogy az előzetes döntéshozatali eljárást elkerülte a bíróság, tudva, hogy ebben a tárgykörben az Európai Bizottság eljárást folytat és indokolás nélkül, a kétszeres értékelés tilalmába való ütközést kikerülve hozta meg a döntését. Az indítványozó szerint az adóbírság a nemzetközi esetjog alapján büntetési nem, ezért alkalmazható rá a nemzetközi és alaptörvényi szabályozás és gyakorlat. Az indítványozó álláspontja szerint a jelen ügyben annak a kérdéskörnek a megvizsgálása szükséges, hogy a becslési eljárás, mint bizonyítási eljárás fogalma mit takar, az a Kúria álláspontja szerint is szankció, vagy nem, továbbá ha szankció, akkor az hogyan egyeztethető össze az adóbírsággal, mely automatikus következménye a régi Art. 108. § (8) bekezdésnek.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése *a* és *b*) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontja alapján az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] Az Abtv. 27. §-a *a* és *b*) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [11] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [12] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz Abtv. 27. §-a tekintetében kifejezetten megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, míg az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (1) bekezdését kifejezetten nem jelölte meg, azonban hivatkozott az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c*) pontjára, illetve a régi Art. 108. § (8) bekezdésének alaptörvény-ellenessége mellett érvelt, így az Alkotmánybíróság a tartalmi elbírálás elve alapján úgy tekintette, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti hatáskört is megjelölte. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként a B) cikk (1) bekezdését, az E) cikk (3) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (6) bekezdéseit.
- [13] Az Alkotmánybíróság előjáróban arra mutat rá, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére az indítványozó által hivatkozott tartalommal nem alapítható alkotmányjogi panasz, mert az nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a B) cikk (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt csak két kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében – vizsgálja érdemben {3033/2013. (II. 12.) AB határozat, Indokolás [7]}.
- [14] Az indítványozó az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdésének [Az Európai Unió jogának való megfelelés] a megsértésére is hivatkozott, amely rendelkezés az Alaptörvény Alapvetés című részében található, az nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz benyújtására az indítványozónak nincs lehetősége {3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]}.
- [15] Az indítványnak az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított része mindazonáltal nem felel meg a határozott kérelem követelményének. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a*)–*f*) pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontja szerint a kérelem

akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az e) pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett döntés, illetve jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, továbbá az f) pont értelmében kifejezett kérelmet kell előadni a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított része nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b), e)–f) pontjaiban foglaltaknak, mert az indítványozó nem jelölte meg az alapjogi sérelem lényegét, illetve ezzel összefüggésben alkotmányjogilag releváns érvelést sem fejt ki, valamint az indítvány nem tartalmaz kifejezett kérelmet a megjelölt jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára, hiszen e vonatkozásban az alkotmányjogi panasz mindösszesen annyit tartalmaz, hogy a régi Art. 108. § (8) bekezdése esetén felmerül annak nemzetközi szerződésbe ütközése, illetve alaptörvény-ellenessége. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra, amennyiben nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a támadott jogszabályi rendelkezés {3208/2015. (X. 27.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság kiemeli továbbá, hogy az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében az indítványozónak nincs jogosultsága a régi Art. 108. § (8) bekezdése tekintetében annak nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát kezdeményezni.
- [18] Az indítványnak az Abtv. 27. §-ára alapított része az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében nem tartalmaz indokolást, így nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának, mivel nem tartalmaz érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [19] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdése vonatkozásában tartalmaz indokolást, e tekintetben az indítvány megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét, a sérelmezett bírói döntést és kifejezetten kérte annak megsemmisítését.
- [20] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [21] Az indítványozó alkotmányjogi panaszának Abtv. 27. §-ára alapított részében alapvetően az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdése szerinti kétszeres értékelés tilalmába ütközést kifogásolta. Az indítványozó által kifogásolt kúriai ítélet esetében alkotmányjogi összefüggés hiányában nem állapítható meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdésének a sérelme, hiszen a Kúria által hatályában fenntartott elsőfokú ítélet az adóhatóság által alkalmazott becslés, mint bizonyítási mód vonatkozásában a kimentés szubjektív lehetőségét érdemben megvizsgálta, valamint a megállapított adóalaptól való eltérés hitelt érdemlő bizonyításának lehetősége következtében nem veti fel a kétszeres értékelés tilalmának megsértését.
- [22] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30], 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [23] Ezen túlmenően nem veti fel a Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, hogy a Kúria a régi Pp. 272. § (2) bekezdésébe ütközően előterjesztett hivatkozásokat nem tartotta alkalmasnak a jogerős ítélet felülvizsgálatára.
- [24] Tekintettel arra, hogy az indítványozó a kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (6) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.

[25] Mindezek alapján az alkotmányjogi panasz részben a határozott kérelem követelményének, részben az Abtv. 26–27. §-ában foglalt törvényi feltételeknek, valamint részben az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott befogadási feltételeknek nem felel meg, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)*, *c)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1565/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3069/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.154/2016/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó személyesen eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó – az Abtv. 27. §-a alapján – a Kúria Pfv.IV.21.154/2016/4. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.669/2014/7. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 70.P.26.134/2013/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] 1.1. A perbeli tényállás szerint az indítványozótól a budapesti 4–6-os villamos egyik megállójában az alperes ellenőre az utazásra jogosító jegy vagy bérlet felmutatását kérte. Az indítványozó ezen iratokat nem mutatta fel. Az alperes ellenőrének kérésére a Fővárosi Közterület-felügyelet alkalmazottja igazoltatta az indítványozót, és ennek során nevét, anyja nevét, lakcímét, születési helyét és idejét, valamint személyazonosító okmányának számát jegyezte fel. Ezt követően az alperes kérte a Fővárosi Közterület-felügyeletről az indítványozóval kapcsolatos intézkedés során rögzített adatok megküldését, amit a közterület-felügyelet teljesített.
- [4] Az indítványozó keresetében az alperest az általa kezelt személyes adatai (neve, anyja neve, lakcíme, születési helye és ideje, valamint személyazonosító okmányának száma) törlésére kérte kötelezni. Az elsőfokú bíróság az indítványozó keresetét az alperessel szemben elutasította. A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy az alperes attól az időponttól számít az indítványozó adatai kezelőjének, amikor az indítványozó személyes adataihoz hozzájutott. Az indítványozó egyértelműen nem járult hozzá személyes adatai kezeléséhez, azonban Budapest Főváros Közgyűlésének a Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság hatósági árfomába tartozó viteldíjainak legmagasabb hatósági árként való megállapításáról és azok alkalmazási feltételeiről szóló 74/2009. (XII. 10.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 5. § (1) és (7) bekezdése lehetővé tette az alperes számára, hogy a meg nem fizetett viteldíj jogkövetkezményeként alkalmazott pótdíj érvényesítése érdekében az adatokat kezelje. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az önkormányzat által biztosított közszolgáltatás igénybevétele költségének megfizetését elmulasztó féllal szemben való igényérvényesítés olyan érdek, amelyhez képest nem aránytalan korlátozás az, hogy az indítványozó igényérvényesítéshez szükséges személyes adatai rendelkezésre álljanak az alperesnél az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 6. § (1) bekezdés *b*) pontjára figyelemmel. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a közterület-felügyelet jogszerűen szerezte be az indítványozó személyes adatait, az alperes pedig jogszerűen kezelte azokat. A bíróság kimondta, hogy önmagában az a körülmény, hogy a Rendelet szerint a közterület-felügyelet csak 5 napig kezelhette az adatokat, és azok tényleges átadására csak a 8. napon került sor, nem teszi jogellenessé az új adatkezelő, az alperes adatkezelését.
- [5] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett rendelkezését helyben hagyta. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperes mely időponttól tekinthető adatkezelőnek, illetve azt is, hogy az adatkezelésre a pótdíj-igény érvényesítése céljából volt szükség. Ez az igényérvényesítés pedig olyan érdek, amelyhez képest nem aránytalan korlátozás az, hogy az indítványozó személyes adatai az igényérvényesítéshez rendelkezésre álljanak, ezért az adatok törlésére irányuló keresetet nem ítélte megalapozottnak.
- [6] A jogerős ítélettel szemben az indítványozó nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Az indítványozó álláspontja szerint a közterület-felügyelet 5 napon túli adattárolása jogellenes volt, ezért az adatkezelés jogellenesnek te-

kintendő. Az ügyben meghozott ítéletek sértik a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 10. §-ában és 22. §-ában foglaltakat. Az indítványozó álláspontja szerint a közterület-felügyelő eljárása jogellenes volt, a közterület-felügyelet jogosulatlan adatkezelő volt, így az alperes jogszerűtlen forrásból szerezte meg az adatokat. Az indítványozó szerint az alperes nem bizonyította, hogy az indítványozó személyes adatai kezelésének célja valóban a jogérvényesítés volt, valamint azt sem, hogy az adatokat nem korlátlanul, hanem a jogszabályoknak és a saját szabályzatainak megfelelően kezeli. Az indítványozó szerint a jogerős ítéletből az következik, hogy az alperes tetszőlegesen ideig kezelheti a jogszerűtlen forrásból beszerzett személyes adatokat saját jogos érdekére hivatkozással. A Kúria ítélete szerint az indítványozó felülvizsgálati kérelme megalapozatlan volt, az ítéletábla jogszabálysértés nélkül utasította el az indítványozó személyes adatai törlése iránt előterjesztett keresetét. A Kúria álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok helytállóan és jogszabálysértés nélkül állapították meg, hogy az alperes az Infotv. 5. § (1) bekezdés *b*) pontja és 6. § (1) bekezdés *b*) pontja, továbbá a Rendelet 5. § (1) és (7) bekezdései alapján jogszerűen kezelte az indítványozó személyes adatait. A bíróságok helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy az önkormányzat által biztosított tömegközlekedés közszolgáltatásának igénybevétele esetén a viteldíj megfizetésének elmulasztásakor a költségek megfizetéséhez szükséges személyes adatok rendelkezésre állásához fűződő érdek nem tekinthető a személyes adatok védelméhez fűződő jog aránytalan korlátozásának. Ez az értelmezés a Kúria szerint nem eredményezi az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében és az Infotv.-ben biztosított, az érintett személyes adatokkal való rendelkezési jogának megsértését.

- [7] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésével.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletek azért sértik az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, mivel az alperes jogszerűtlen forrásból szerezte be adatait, és még egy valóban fennálló jogos érdek sem teszi lehetővé a személyes adatok beszerzését jogtalan forrásból. Az indítványozó szerint a jogos érdekre nem lehet korlátlan ideig hivatkozni, az eljárás alapjául szolgáló esetet követő öt éven túl a jogos érdek már „elévült.”
- [9] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [10] Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mivel az indítványozó a jogerős bírósági döntést, a Kúria Pfv.IV.21.154/2016/4. számú ítéletét 2017. március 1-jén vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2017. május 2-án nyújtotta be. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem feltételeinek, mivel az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [VI. cikk (2) bekezdése], a támadott bírói döntést, a Kúria Pfv.IV.21.154/2016/4. számú ítéletét, továbbá az alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére.
- [11] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [12] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [13] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz kapcsán emlékeztet arra a következetes gyakorlatára is, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]]. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], 7/2013. (VIII. 1.) AB határozat, Indokolás [33]].

- [14] Az Alkotmánybíróság megerősíti, hogy az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető a bírósági szervezetrendszer egyik felülbírálati fórumának, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmének keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére. Ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [15] Valójában az indítványozó nem ért egyet az eljáró bíróságok döntésével, a bíróságok jogos érdekre vonatkozó megállapításával. Az indítványozó nem hivatkozhat a jogos érdekekkel kapcsolatos időmúlásra, mivel a jogos érdek fennállása az általa indított peres eljárások tárgyát képezte, az eljárások befejezéséig ez is a jogvita tárgyát képezte. Az indítványozó panaszában és annak kiegészítésében felvetett kérdések nem alkotmányossági, hanem törvényességi jellegűek. Az indítványozó a bírósági döntéssel szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróság jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [16] Fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [17] A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1123/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3070/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 1.Pkf.50.064/2017/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Pécsi Törvényszék 1.Pkf.50.064/2017/3. számú végzése, valamint a bíróság eljárását megelőző eljárásban P. közjegyző (a továbbiakban: pécsi közjegyző) 41016/Ü/177/2016/10. számú végzése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában tulajdonhoz való joga, az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése, 27. cikk (3) bekezdése, 28. cikke, C) cikk (1) bekezdése, valamint alkotmányjogi panaszának kiegészítésében az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a megsértésére hivatkozott.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az adós végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet terjesztett elő a pécsi közjegyző előtt indult végrehajtási eljárásban, amely kérelmet a közjegyző 41016/Ü/177/2016/10. számú végzésével elutasított. A pécsi közjegyző végzésével szemben az adós fellebbezett. Az adós végrehajtási záradék törlése iránti kérelmét arra alapította, hogy a végrehajtás elrendelését követően jogszabály alapján módosult a végrehajtást kérő vele szemben fennálló követeléseinek összege, és erre tekintettel már nem volt jogszerű az eredeti, jogszabály erejénél fogva érvénytelen kikötéseket tartalmazó közokirat záradékkal történő ellátása. Az adós utalt arra is, hogy a végrehajtást kérő pénzügyi kötelezettségének eleget téve megfelelően korrigálta a vele szemben fennálló végrehajtható követelés tőkeösszegét, amely így nem egyezik meg a végrehajtási záradékkal ellátott okiratban foglalt összeggel. A végrehajtási záradék törlését tehát nemcsak arra hivatkozással kérte, hogy a szerződés, amin a záradékolt közokirat alapult, részben érvénytelen.
- [3] A másodfokú bíróságként eljáró Pécsi Törvényszék (a továbbiakban: bíróság) 1.Pkf.50.064/2017/3. számú végzésével eltérő jogi indokok alapján, de egyetértett a pécsi közjegyző végrehajtási záradék törlését elutasító döntésével, ezért a pécsi közjegyző végzését a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 259. §-ára tekintettel a 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A bíróság szerint kizárólag azzal az indokkal, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségének jogkövetkezménye a végrehajtási eljárásban csak akkor vonható le, ha azt jogerős ítélet az adott szerződés vonatkozásában kimondja, a kérelem teljesítése nem volt megtagadható, ezért a bíróság a pécsi közjegyző végzésének jogi indoklását kiegészítette.
- [4] A bíróság végzésében rögzítette, hogy a végrehajtási záradék törlésének a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 211. § (2) bekezdése alapján csak akkor van helye, ha az okiratot a törvény megsértésével látták el végrehajtási záradékkal. A közjegyző a záradék kiállításával akkor sérti meg a törvényt, ha az a kiállítás időpontjában nem felel meg a Vht. 10. §-ában, illetve 20. §-ában foglalt szabályoknak. A bíróság szerint az adós kérelmében, illetve fellebbezésében sem hivatkozott arra, hogy a végrehajtási záradék kiállítását megelőzően megtörtént az időközben bekövetkezett jogszabályi változásoknak megfelelő elszámolás és a végrehajtást kérő pénzügyi kötelezettség már a kérelmének benyújtásakor tisztában volt azzal, hogy mi az az összeg, amelyet a tisztességes elszámolás alapján követelhet az adóstól. Mindezek alapján a bíróság azt állapította meg, hogy az eljáró közjegyző nem sértette meg a Vht. rendelkezéseit, amikor a végrehajtandó okiratot ellátta záradékkal, mert a végrehajtandó okirat a záradék kiállításakor megfelelt a Vht. vonatkozó rendelkezéseinek, ezért a Vht. 211. § (2) bekezdése alapján a végrehajtási záradék törlésére nincs alapos indok. A bíróság szerint a követelés összegének az adós által hivatkozott változásának az a következménye, hogy a végrehajtást kérőnek kötelezettsége keletkezik ennek a bejelentésére, valamint ennek alapján a végrehajtásban megállapítható

ügyérték ehhez az összeghez igazodik, és ennek alapján számítja fel a végrehajtó a neki járó jutalék és költség összegét is. A bíróság utalt arra is, hogy tévedett az adós, amikor azt állította, hogy a végrehajtható okirat csupán egy szerződés, mert a rendelkezésre álló adatok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló okirat közjegyző által kiállított közokirat. A bíróság rögzítette továbbá, hogy az adós a szerződést felmondó nyilatkozat érvénytelenségére először a fellebbezésében hivatkozott, ezért ez a Vht. 224/A. § (1) bekezdése és a 214. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó régi Pp. 235. § (1) bekezdésében írt korlátra figyelemmel nem volt érdemben vizsgálható. A bíróság szerint közokiratba foglalt felmondó nyilatkozat érvényességének vizsgálatára a végrehajtási eljárásban nincs lehetőség, ezt az igényét az adós polgári perben érvényesítheti.

- [5] 2. Az indítványozó a végrehajtási záradék szerinti zálogkötelezett, az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban ügyfélként nem vett részt, a támadott bírósági végzést vele nem közölték. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2017. június 27-én nyújtotta be az eljáró közjegyző előtt, amelyben a bíróság és a közjegyző végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel azok álláspontja szerint sértik az tulajdonhoz való jogát, az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdését, 27. cikk (3) bekezdését, 28. cikkét, C) cikk (1) bekezdését, valamint alkotmányjogi panaszának kiegészítésben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a megsértésére hivatkozott.
- [6] Az indítványozó szerint az adós a bankkal kötött szerződéstől elállt, amelynek tényét kijelölés után a pécsi közjegyző foglalta közjegyzői okiratba. Az indítványozó szerint az adós kezdeményezte a banknál, hogy a jogviszonyt zárják le, számoljanak el egymással, de a bank ettől elzárkózott. Az indítványozó szerint a közjegyző tisztában volt azzal, hogy egy felbontott szerződésre vezetett végrehajtási záradékot. Az indítványozó szerint a bank az elállást nem támada meg, hanem felkeresett egy budapesti közjegyzőt és közjegyzői okiratba foglaltatta a szerződés felmondását és egy tanúsítványt a követelése összegéről és jogcíméről. A végrehajtó a budapesti közjegyző által kiállított okirat alapján határozta meg a behajtandó összeget és foglalta le az indítványozó ingatlanát. Az indítványozó kifogásolta, hogy a budapesti közjegyző nem vizsgálta a tanúsítvány tartalmának megalapozottságát. Az indítványozó álláspontja szerint a közjegyzőnek a bírói hatáskörben végzett munkája és a közjegyzői feladatok ugyanazon személynél jelentkeznek, továbbá a pártatlansága sem problémák nélküli, hiszen járásbírói hatáskörben kifejtett munkájáért jutalékos rendszerű díjazásban részesül, amely törvényi szabályozás mellett nem várható el, hogy a közjegyző a végrehajtási záradék kiállításának jogalapját vizsgálja.
- [7] Az indítványozó indítvány-kiegészítésében előadta, hogy a budapesti közjegyző csak a végrehajtást kérő bank számára biztosította a bizonyítást, a tanúsítvány kiállítását, az adós számára nem, így az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított joga nem érvényesült. Kifogásolta továbbá, hogy a Vht. 23/C. §-a a bírói döntést jelentős vagyon tekintetében üzleti alapra helyezte, amellyel összefüggésben vannak a közjegyzők törvénytérési.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] Az Abtv. 27. §-a *a)* és *b)* pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvényellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában tulajdonhoz való joga sérelmére hivatkozott, azonban e tekintetben az Alaptörvény VIII. cikk (2) bekezdését jelölte meg, holott a tulajdonhoz való jogot az Alaptörvény XIII. cikke tartalmazza.
- [11] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja szerint a kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az *e)* pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett döntés, illetve jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.

- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz függetlenül attól, hogy a tulajdonhoz való joga sérelem vonatkozásában nem az Alaptörvény XIII. cikkét jelölte meg, nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiban foglaltaknak, mert az indítványozó nem jelölte meg az alapjogi sérelem lényegét, illetve ezzel összefüggésben alkotmányjogilag releváns érvelést sem fejt ki.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó nem minősül az egyedi ügy érintettjének, amely feltétel teljesülése az alkotmányjogi panasz befogadásának feltételét képezi. Az Abtv. 1. § *a)* pontja értelmében egyedi ügynek minősül a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő vagy eldöntő bírósági eljárás. Az indítványozó sem a közjegyző eljárásában, sem a bírósági eljárásban félként, illetve beavatkozóként nem lépett fel, ebből kifolyólag a támadott végzések sem kerültek közlésre az indítványozóval. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában nem terjesztett elő indokolást arra vonatkozóan, hogy az egyedi ügyben való érintettségét mire alapozza. Megjegyzendő, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában olyan közjegyzői eljárást is kifogásolt, amelynek felülvizsgálata nem képezte tárgyát a támadott bírósági végzésnek. Ezen túlmenően az indítványozónak a budapesti közjegyzői eljárással összefüggésben az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a megsértésére vonatkozó hivatkozása a jelen alkotmányjogi panaszban kifogásolt bírósági és közjegyzői végzéssel kapcsolatos érintettség hiányától függetlenül, eleve nem vizsgálható érdemben.
- [14] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a]z Abtv. 27. §-a azonban nem csupán az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügyben való érintettséget követeli meg, hanem feltételezi az összefüggést az alapügy és az alkotmányjogi panaszjelzés között. Az alapügyben való érintettség az alkotmányjogi panaszjelzés szükséges, de nem elégséges feltétele. Az alkotmányjogi panasz funkciója a jogorvoslat, amely az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét feltételezi. Ezért az alkotmányjogi panasz érdemben csak akkor bírálható el, ha az indítványozó az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmét állítja.” {3196/2016. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [7]}
- [15] Az Alkotmánybíróság egyébiránt megjegyzi, hogy az indítvány az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése, 27. cikk (3) bekezdése, 28. cikke, C) cikk (1) bekezdése megsértésére is hivatkozott, amely hivatkozások még az érintettség fennállása esetén sem eredményeznék az alkotmányjogi panasz befogadását, hiszen az Alaptörvény ezen rendelkezései nem tekinthetők Alaptörvényben biztosított jogoknak, így „[...] mindazok az indítványi elemek, melyek nem Alaptörvényben biztosított jog sérelmét állítják, hanem valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének megállapítására irányulnak, alkotmányjogi panasz keretében nem bírálhatók el.” {3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]}
- [16] Mindezek alapján az alkotmányjogi panasz részben a határozott kérelem követelményének, részben az Abtv. 27. §-ában foglalt törvényi feltételeknek nem felel meg, ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *c)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.
- [17] Mivel az Alkotmánybíróság az eljárást befejező, érdemi – a közjegyző végzését helybenhagyó – bírói döntés vonatkozásában a panaszt visszautasította, ezért a közjegyző végzésére nem terjesztette ki vizsgálatát.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1567/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3071/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.37.264/2016/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (dr. Molnár Levente Aba) jogi képviselője (dr. Dobrossy István, Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda, 4025 Debrecen, Simonffy utca 57.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó – az Abtv. 27. § alapján – a Kúria Kfv.II.37.264/2016/8. számú ítélete és a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.242/2015/68. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásában foglalt deklarációval, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint a 28. cikkével.
- [3] 1.1. A tényállás szerint a perbeli I. rendű alperesi beavatkozó építési engedélyt kért egy debreceni ingatlan beépítésére. Az indítványozó, a perbeli felperes az ezzel szomszédos ingatlanban lakik. Debrecen Megyei Jogú Város jegyzője az építési engedélyt megadta. A határozat ellen az indítványozó fellebbezést nyújtott be. A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala az elsőfokú határozatot helyben hagyta.
- [4] Az indítványozó keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Álláspontja szerint a másodfokú hatóság határozata megalapozatlan és jogszabálysértő, mivel az övezeti, településképi sajátosságokat figyelmen kívül hagyta, továbbá a tervezett építkezés nem illik a településképbbe, az övezet egységes arculatát súlyosan megbontja, azt rontja. Hivatkozott arra, hogy az épület döntően lapos tetős, a helyi építési szabályzat ebben a zónában magas tetős épületek elhelyezését teszi lehetővé. Az épületmagasság-számítással kapcsolatos hatósági megállapítások megalapozatlanok, e tekintetben a hatóság tényállás-feltárási kötelezettségének nem tett eleget, hiszen az épületmagasság megfelelőségéről nem bizonyosodott meg. A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság megállapította, hogy a hatósági engedélyezési eljárás során településképi véleményezési eljárás lefolytatására került sor, bár az elsőfokú hatóság erre nem volt köteles. A bíróság azt is rögzítette, hogy az építési engedéllyel érintett terület vonatkozásában az eljárás alatt volt helyi építésügyi szabályozás. A helyi építésügyi szabályozás megléte esetén a tervezett épület illeszkedését a környező beépítéshez nem kell kötelezően vizsgálni, mivel az érintett ingatlan beépíthetőségének mértékét, illetve az ingatlanon felépíthető épület magasságát, beépítési módját az irányadó helyi szabályozás határozza meg. A bíróság megállapította, hogy az építménymagasság számításával kapcsolatban az eljáró hatóságok a jogszabályoknak megfelelően jártak el, az engedélyes tervdokumentáció alapján az építmény magassága megfelel a helyi építési szabályozási tervben foglaltaknak.
- [5] A jogerős ítélet ellen az indítványozó nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 213/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet és Debrecen Megyei Jogú Város helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről szóló 8/2003. (V. 23.) önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseit. Az indítványozó állította, hogy az illeszkedés kérdésében a bíróság jogsértően döntött, illetve a tervezett épület magasságával kapcsolatban az ítélet megalapozatlan megállapítást tartalmaz. A Kúria megállapította, hogy az indítványozó felülvizsgálati kérelme alaptalan. A Kúria rámutatott,

hogy a felülvizsgálati kérelemben olyan új jogszabálysértés nem jelölhető meg, amelyre a fél a kereseti kérelmében nem hivatkozott, és ezért arról a jogerős ítélet döntést nem tartalmazhatott. Így az indítványozó által korábban nem hivatkozott jogszabálysértéseket a Kúria érdemben nem vizsgálta. A Kúria az épületmagasság, építménymagasság, valamint a beépíthetőség tekintetében az elsőfokú bíróság jogértelmezését, megállapításait helytállóknak és megalapozottnak tartotta. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mert a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott és érdemben vizsgálható jogszabályokat nem sértette meg.

- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásának deklarációjával, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint a 28. cikkével.
- [7] A Nemzeti Hitvallás 15. értékkijelentésének sérelmét az indítványozó az elsőfokú bírósági eljárásban látja, mivel „a városkép romlása miatt Debrecen Megyei Jogú Város lakóit és felperest is károsodás érte.” A bírói döntés méltánytalan és igazságtalan helyzetet teremtett.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletek azért sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jogát, mert a perben érintett épület miatt az indítványozó szomszédos ingatlanának értéke csökken, a perbeli épülettel kapcsolatban „jelentős problémák merülhetnek fel” a tervezett üzlet rakodóterületeinek hiánya, a zöldtakarású gépkocsi tároló teteje, annak az indítványozó felé eső telekhatáron tervezett alacsony korlátja miatt. Az alacsony korlát az indítványozó számára „intimitássértést” is eredményez.
- [9] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérült, mivel az eljáró hatóság nem tárta fel a tényállást kellő körülményekkel, és ennek következtében megalapozatlan következtetésre jutott. A bíróság sem tett meg mindent a tényállás felderítésére, figyelmen kívül hagyta a releváns tényeket, a perbeli bizonyítékokat nem bírálta el megfelelően, tévesen alkalmazta az indítványozó által megjelölt jogszabályhelyeket, és nem vette figyelembe a hatósági eljárás során felmerült jogsértéseket. Ezen felül az indítványozó szerint a közigazgatási eljárás során elkövetett súlyos jogszabálysértések felvetik a részrehajló ügyintézés.
- [10] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérült, amikor az eljáró bíróság figyelmen kívül hagyta az általa előadottakat, és döntéshozatala során az indítványozó bizonyítékainak és nyilatkozatainak mérlegelése nélkül járt el. Álláspontja szerint a bírósági jogalkalmazás ellehetetlenítette jogainak érvényesülését.
- [11] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [12] Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mivel az indítványozó a jogerős bírósági döntést, a Kúria Kfv.II.37.264/2016/8. számú ítéletét 2017. március 16-án vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2017. május 15-én nyújtotta be. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem feltételeinek, mivel az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Nemzeti Hitvallás deklarációja, XIII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, 28. cikk], a támadott bírói döntést, a Kúria Kfv.II.37.264/2016/8. számú ítéletét, továbbá az alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére.
- [13] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [14] Az alkotmányjogi panasz befogadásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § a) pont], hogy a panaszos Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget, ugyanis nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása {3127/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály szintén nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}. Ezért az utalt alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának nem volt helye.
- [15] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést

vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [16] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény XIII. cikke (1) bekezdésével kapcsolatos gyakorlata az alábbiak szerint foglalható röviden össze. Az Alaptörvény XIII. cikke alapvetően két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az elvonás ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont annak korlátozása ellen. {3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ugyanakkor – amint azt korábbi gyakorlatára hivatkozva az Alkotmánybíróság a 3209/2015. (XI. 10.) AB határozatban megállapította – az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével. [...] Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonba más és más {3209/2015. (XI. 10.) AB határozat Indokolás [64]}. Az indítványozó hivatkozott arra, hogy a perben érintett épület miatt ingatlana értéke csökken, valamint arra, hogy a perbeli épület használatával kapcsolatban aggályai vannak, illetve hogy a perbeli épületről ingatlanára nyíló belátás privát életterét sérti. Az indítványozó ezen érvei alkotmányjogi szempontból nem értékelhetők, az indítványozó alkotmányjogi érvekkel nem támasztotta alá a tulajdonjog sérelmére való hivatkozást.
- [17] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jog sérelmeként előadottakkal lényegében a hatósági és bírósági ténymegállapítások és jogi értékelések alkotmánybírósági felülvizsgálatát kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, amely szerint tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára, így a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat kizárólag szakjogi tartalmú kritikájára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}.
- [18] Fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [19] A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 27. §-ában, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1141/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3072/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 119. § (2) bekezdésének „az eljárás során ezen okiratot megismerni nem lehet” szövegrésze alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 119. § (2) bekezdésének „az eljárás során ezen okiratot megismerni nem lehet” szövegrésze alaptörvény-ellenessége megállapítása és megsemmisítése iránt. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joga sérelmére hivatkozott.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó közérdekű adat megismerése iránti igényt nyújtott be az Országgyűlés Hivatalához (a továbbiakban: Hivatal). A Hivatal igényét elutasította, így az indítványozó a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál (a továbbiakban: Hatóság) vizsgálatot kezdeményezett, amely eredményeképpen a Hatóság felszólította a Hivatalt az adatok kiadására. A Hivatal a felszólításnak nem tett eleget, ezért az indítványozó bírósági eljárást kezdeményezett az adatok kiadása iránt. Az első fokon eljáró bíróság kötelezte a Hivatalt az adatok kiadására, amely ítéletet a másodfokon eljáró bíróság helyben hagyott.
- [3] 2. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben előadta, hogy az eljáró bíróságok által az ügyében alkalmazott jogszabályi rendelkezés, a régi Pp. 119. § (2) bekezdése tiltó fordulata következtében a közérdekű adatot tartalmazó okiratot a bírósági eljárás során nem ismerhette meg.
- [4] Érvelése szerint az idézett jogszabályi rendelkezés fenti fordulata sértette a számára az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog két részjogosítványát, a fegyverek egyenlőségének elvét és az indokolt bírói döntéshez fűződő jogot. A fegyverek egyenlőségének elvét a támadott jogszabályi rendelkezés azért sérti, mert, ugyan az adatkezelő a bíróság részére becsatolhatja az érintett okiratokat és észrevételeket is fűzhet hozzájuk, ezt azonban ő maga mint adatigénylő nem tehetette meg. Az indokolt bírói döntéshez való joga azért sérült, mert az első fokon eljáró bíróság ítéletét nem tudta kellőképpen megindokolni, hiszen ügyelnie kellett arra, hogy az érintett okiratok tartalma számára ne legyen megismerhető.
- [5] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként azt vizsgálta meg, hogy fennállnak-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételei.
- [6] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben került benyújtásra. Az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, valamint kérelme határozott.
- [7] Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [8] Az Alkotmánybíróság egyrészt megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem tartalmaz, mert az indítványozó a jogerős döntésnek köszönhetően megismerhette a közérdekű adatokat, így még ha az eljárás folyamán sérült is volna a tisztességes eljáráshoz való alapjoga, ezt a sérelmét a számára kedvező jogerős döntés mindenképp orvosolta volna. Az indítványozó tiszt-

tességes eljáráshoz való alapjogának vélt sérelme a bírói döntést érdemben nem befolyásolta, épp ellenkezőleg, a jogerős bírói döntés tette lehetővé az indítványozó számára a közérdekű adatok megismerését.

- [9] Az Alkotmánybíróság másrészt megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem. Ha a per tárgyát annak eldöntése képezi, hogy az okirat tartalma közérdekű adatnak minősül-e, és az indítványozó az eljárás során megismerhetné ezen okiratot, az lényegében kiüresítené a közérdekű adat kiadása iránt indított eljárásokat. A konkrét alkotmányjogi panasz által felvetett alkotmányjogi kérdést ezért nem lehet alapvető jelentőségűnek tekinteni.
- [10] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet az alkotmányjogi panasz a tiszteséges bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenes ségként vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vetne fel.
- [11] Az Alkotmánybíróság ez alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 29. §-ában írt befogadási feltétel teljesülése hiányában – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1376/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3073/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.630.924/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Poprádi Péter ügyvéd, Poprádi Ügyvédi Iroda, 1013 Budapest, Attila út 31., II/1.) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.630.924/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, XV. cikkét, valamint a XXVIII. cikkét.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás szerint az indítványozó, mint az alapügy felperese a Pesti Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) előtt társasházi közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítását kérte. A PKKB 2.P.53.060/2016/7. számú ítéletében megállapította, hogy a társasház 2014. május 30. napján elfogadott közgyűlési határozatai érvénytelenek, és a társasházat, mint alperest perköltség megfizetésére kötelezte. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a közgyűlés összehívása a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Tht.) 33. § (1) bekezdésébe, valamint a 35. § (2) bekezdésébe ütközik, tekintettel arra, hogy a Tht. nem ismer olyan közgyűlés összehívási módot, ami másodlagosan arra az esetre vonatkozna, ha a közös képviselő nem jogosult a közgyűlést összehívni. A PKKB megállapította, hogy mivel a közgyűlés összehívása szabálytalan volt, ezért az ott elfogadott határozatok érvénytelenek.
- [4] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes társasház nyújtott be fellebbezést, melynek eredményeképpen a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.630.924/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította, és mellőzte az alperes perköltségben való marasztalását.
- [5] A másodfokú bíróság az alperes által csatolt tulajdoni lap alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette azzal, hogy az indítványozó tulajdonjoga az alperesi társasházban levő lakásingatlanán 2016. szeptember 13. napjával megszűnt. Ítélete indokolásában rámutatott, hogy az indítványozó már nem tulajdonos a társasházban, így keresetőségi joga megszűnt. A bíróság hangsúlyozta, hogy az indítványozó a kereset benyújtásának időpontjában (vagyis 2014. július 24. napján) tulajdonostárs volt, azonban lakásingatlana értékesítésével a vevő vált a társasházi jogviszony alanyává. Ennek következtében viszont az indítványozó már nem lehet e jogviszony alanya; helyette a vevő, mint jogutód léphet be a társasházi jogviszony alapján indított perekbe, míg az indítványozó jogai és kötelezettségei a jogviszony megszűnése következtében megszűnnek. A bíróság azt is kimondta, hogy az indítványozónak az albetét eladásával a tulajdonjoga, és ezzel együtt a keresetőségi joga is megszűnt. A bíróság hangsúlyozta azt is, hogy a keresetőségi jog megszűnését hivatalból is figyelembe kell vennie, valamint megállapította, hogy mivel a vevő jogutódként a perbe önként nem lépett be, ezért az indítványozó keresetét el kellett utasítani.
- [6] 3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Törvényszék ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt, mert ellentétesnek tarja az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XV. cikkével, valamint XXVIII. cikkével.
- [7] Az indítványozó szerint a Fővárosi Törvényszék a Tht. 42. § (1) bekezdése alapján tekinti az indítványozó keresetőségi jogát megszűntnek. E rendelkezés értelmében a tulajdonostárs keresettel kérheti a bíróságtól a közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapítását a határozat meghozatalától számított hatvan napon belül,

amennyiben szerinte a közgyűlés határozata jogszabályba, az alapító okiratba vagy a szervezeti-működési szabályzatba ütközik, vagy a kisebbség jogos érdekeinek lényeges sérelmével jár. Az indítványozó szerint ebből a rendelkezésből az következik, hogy a kereset megindításakor kell, hogy tulajdonostárs legyen, ugyanakkor nem követeli meg, hogy jogutódlást jelentsen be, ha tulajdonjoga megszűnik. Véleménye szerint a bíróságnak fel kellett volna őt hívnia a jogutódlás bejelentésére, a jogkövetkezményekre való figyelmeztetés mellett.

- [8] Az indítványozó arra is hivatkozik, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) 10/A. § (2) bekezdése csak jogi személyek esetében rendelkezik a per megszüntetéséről abban az esetben, ha a keresetindítási jog megszűnik. Az indítványozó szerint azonban a társasház nem jogi személy, így rá nézve ez a rendelkezés nem alkalmazható, a Tht. viszont nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely azt rögzítené, hogy a keresetindítási jognak a per folyamán végig fenn kellene állni.
- [9] Álláspontja szerint a támadott ítélettel a bíróság a Tht. 42. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát szűkítette le, ezért alaptörvény-ellenes.
- [10] Az indítványozó szerint a bírói döntés különbséget tesz az emberek között aszerint, hogy valaki tulajdonostárs-e vagy sem a bírósági eljárás folyamán, ezért sérti a jogbiztonságot is.
- [11] Sérültni véli az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikkét is azáltal, hogy keresetindítási jogát elveszti, vagyis jogát nem érvényesítheti. Aggályosnak tartja azt is, hogy a bírósági döntések meghozatalára nem került sor ésszerű időn belül, szerinte nem várható el, hogy a per befejezéséig ne költözhessen el. Végül kifogásolja azt is, hogy a bíróság csak alaki érvénytelenségi okokat vizsgált, míg a tartalmi érvénytelenségi kifogásait figyelmen kívül hagyta.
- [12] 4. Az indítványozót az Alkotmánybíróság főttkára hiánypótlásra hívta fel, melyben tájékoztatta arról, hogy a beadvány nem tartalmazza azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, és nem tartalmaz kellő alkotmányossági szempontú indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntés az Alaptörvény megjelölt cikkeit miért és mennyiben sérti. Felhívta továbbá az indítványozó figyelmét arra, hogy az Alaptörvény általa megjelölt egyes rendelkezései – így a B) cikk (1) bekezdése – nem tekinthetők olyan Alaptörvényben biztosított jogoknak, melyre alkotmányjogi panaszt lehetne alapítani.
- [13] Hiánypótlásra történt felhívását követően az indítványozó kérelmét az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében kiegészítette.
- [14] Indítványa kiegészítésében előadta, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sérti, hogy a Tht. 42. § (1) bekezdésében biztosított keresetindítási jogától a jogerős ítélet folytán elesett, ennek következtében a joga és költségei érvényesítésére nem volt módja. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből következik az indítványozó szerint az is, hogy a bíróság a jogait ésszerű határidőn belül bírálja el, hiszen a hosszan elhúzódó eljárás esetén nem várható el, hogy ne költözhessen el a társasházból. Véleménye szerint az új tulajdonos nem is léphetne perbe jogutódként, hiszen a keresetindításkor kell a társasházban tulajdonostársnak lennie. Mindezek egyúttal az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdését is sértik, ugyanakkor a jogerős ítélet indokolatlanul tesz különbséget a társasház tulajdonosai között, szemben a Tht. 42. § (1) bekezdésével.
- [15] 5. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [16] 5.1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [17] Az Alkotmánybíróság vizsgálat elvégzése során megállapította, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem fogadható be.

- [18] 5.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig meghatározza, mikor tekinthető a kérelem határozottnak. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz e követelményeknek az alábbiak szerint megfelel.
- [19] Az alkotmányjogi panasz tartalmazza az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontját, továbbá az Abtv. 27. §-át, mely az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapítja [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a*) pont]; az indítványozó pontosan megjelölte a támadott bírósági határozatot, melyet alaptörvény-ellenesnek tart [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont]; megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont]; előadta az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmének lényegét és indokát adta, hogy a sérelmezett bírói döntést miért és mennyiben tartja ellentétesnek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]; továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a bírósági döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].
- [20] 5.3. Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette, további jogorvoslat nincsen számára biztosítva; továbbá a társasházi közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítása iránti per felperese volt, ezért az Abtv. 27. §-a, és az Abtv. 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak és érintettnek tekinthető.
- [21] 5.4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az indítvány alapján azt vizsgálta, hogy a támadott bírósági döntés hátrányos megkülönböztetést jelent-e az indítványozóra nézve, illetőleg a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sérti-e.
- [23] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének [...]). Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság szerint az alkotmányjogi panaszban felvetett alkotmányossági aggályok kiindulópontja a bíróság Tht. 42. § (1) bekezdésével kapcsolatos, az indítványozótól eltérő jogértelmezése volt. Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes a tekintetben, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5], 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25], 7/2013. (VIII. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [25] Az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely érdemi alkotmánybírósági eljárásra okot adhatna, illetve nem észlelt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet sem.
- [26] 5.5. Az indítványozó arra is hivatkozott alkotmányjogi panaszában, hogy a hosszan elhúzódó eljárás következtében esett el jogai érvényesíthetőségétől, annak ellenére, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből a perek észszerű határidőn belüli befejezése következik. Az indítványozó a közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítása iránti keresetét 2014. július 24-én nyújtotta be a bírósághoz. A PKKB az elsőfokú ítéletet

2016. november 21-én hozta meg, az indítványozó tulajdonjoga 2016. szeptember 13. napjával szűnt meg, míg a Fővárosi Törvényszék a támadott döntését 2017. április 19-én hozta.

- [27] Az Alkotmánybíróság a bírósági eljárások észszerű határidőben való befejezésének követelményével összefüggésben korábban már kifejtette, hogy a számára jelenleg rendelkezésre álló jogkövetkezmények alkalmazása nem nyújt lehetőséget a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog e rész követelménye sérelmének orvoslására. Ilyen esetekben ugyanis a bírói döntés megsemmisítése csak a bírósági eljárás újrakezdését, ami pedig az eljárás további elhúzódását eredményezné. Éppen ezért amennyiben az Alkotmánybíróság megállapítja az eljárás elhúzódását, az csak morális elégtételt jelenthet az indítványozó számára {Elsőként lásd: 3024/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [18]–[20]; továbbá: 3078/2016. (IV. 18.) AB végzés, Indokolás [21]; 3209/2017. (IX. 13.) AB határozat, Indokolás [35]; 3294/2017. (XI. 20.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az alkotmányjogi panaszhoz csatolt mellékletekből megállapíthatóan nem az indítványozó által támadott másodfokú határozat, hanem az ő kereseti kérelmének helyt adó elsőfokú ítélet meghozatalára került sor relatíve hosszúnak tekinthető idő alatt, az elsőfokú döntést azonban az indítványozó panaszában nem kifogásolta. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló konkrét ügyet figyelembe véve az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az eljárás elhúzódása és ezáltal a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétegye az adott eljárásban nem merült fel.
- [28] 5.6. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában támasztott követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1559/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3074/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panaszok tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Törvényszék 3.Bpkf.47/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszokat visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőik (dr. Bárányos Bernadett ügyvéd, illetőleg dr. Gellér Balázs József ügyvéd, Gellér és Bárányos Ügyvédi Iroda, 1114 Budapest, Kemenes utca 6., félemelet 2.) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozók alkotmányjogi panaszaikban a Kecskeméti Törvényszék 3.Bpkf.47/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és – a Kecskeméti Járásbíróság 20.B.156/2016/22. számú végzésére is kiterjedő hatályú – megsemmisítését kérték. Álláspontjuk szerint a támadott végzés sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk egy bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 2. A támadott bírói döntés alapjául szolgáló, az indítványozók által előadott tényállás a következő volt. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés *a*) pontjába ütköző és a (3) bekezdés *a*) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt indult büntetőeljárásban a Kecskeméti Járásbíróság 6.Bny.558/2015/2. számú végzésével a Btk. 74. § (1) bekezdés *a*) pontja, 75. § (1) bekezdés *a*) pontja, valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 159. § (1)–(2) bekezdése alapján vagyonek Kobzás biztosítására az indítványozók tulajdonát képező meghatározott ingatlanok és bankszámla zár alá vételét rendelte el. A Járásbíróság végzését a Kecskeméti Törvényszék 11.Bnyf.473/2015/2. számú végzésével helybenhagyta.
- [4] Az indítványozók a zár alá vétel feloldása iránti indítványt terjesztettek elő a Kecskeméti Járásbíróságon. Kérelmüket azzal indokolták, hogy a zár alá vett ingatlanok tulajdonjogának megszerzésére az elkövetési időszakot követően (egy esetben azt megelőzően) került sor, így azok nem bűncselekményből származnak, ennek következtében vagyonek Kobzás tárgyai nem lehetnek, a zár alá vétel törvényi alapja hiányzik.
- [5] A Kecskeméti Járásbíróság 20.B.156/2016/22. számú végzésével a zár alá vétel feloldása iránti kérelmet elutasította. Végzése indokolásában megállapította, hogy a vád tárgyát képező bűncselekmények jellegére, az elkövetés körülményeire és a kár összegére tekintettel alaposan tartani lehet attól, hogy a bizonyítási eljárás eredményétől függően elrendelésre kerülő vagyonek Kobzás végrehajtását megghiúsítják. Kimondta azt is, hogy a zár alá vételnek mind a szubjektív, mind az objektív törvényi feltételei fennállnak.
- [6] Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Bpkf.47/2017/2. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. A másodfokú bíróság végzése indokolásában – az elsőfokú bíróság végzésében foglaltakkal egyetértve – megállapította, hogy a vagyonek Kobzás biztosítása érdekében a terhelt vagyona, illetőleg bankszámláján levő összeg zár alá vehető, függetlenül annak eredetétől és szerzési idejétől.
- [7] 3. Az indítványozók a zár alá vétel feloldása iránti kérelmet elutasító bírói döntést másodfokon helybenhagyó végzés ellen fordultak alkotmányjogi panaszaikkal az Alkotmánybírósághoz. Álláspontjuk szerint a Kecskeméti Törvényszék végzése sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk egy bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [8] Az indítványozók szerint a Kecskeméti Járásbíróság és a Kecskeméti Törvényszék a zár alá vétel anyagi jogi és eljárásjogi feltételeit törvénysértően értelmezte, és ezáltal korlátozta az indítványozók rendelkezési jogát a zár alá vett ingatlanok és pénzeszközök tekintetében. Ennek következtében sérül az Alaptörvény XIII. cikkében deklarált tulajdonhoz való joguk.

- [9] Az indítványozók a tisztességes (hatósági és bírósági) eljáráshoz való joguk sérelmét is állították, e tekintetben az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkoztak. Szerintük a bírósági döntések nem tartalmazzak „olyan részletességű jogi indokolást”, melyben akár a járásbíróság, akár a törvényszék érdemi magyarázatot adna a zár alá vételre vonatkozó rendelkezések és a döntések közötti kapcsolatra; ennek következtében önkényesek.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panaszok megfelelnek-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [11] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokollással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát. Az Alkotmánybíróság vizsgálat elvégzése során megállapította, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panaszok az alábbiak szerint nem fogadhatók be.
- [12] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ának megfelelően alkotmányjogi panasz benyújtásának – egyéb feltételek mellett – az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen van helye. Az Alkotmánybíróság a 3002/2014. (I. 24.) AB végzésben az Abtv. és a Be. szabályainak összehasonlításával értelmezte, hogy mely büntetőeljárásban hozott határozatok lehetnek az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgyai.
- [14] E végzésben az Alkotmánybíróság kimondta, hogy habár az Abtv. és a Be. eltérő fogalmakat használ, így a Be. az „érdemi döntés” fogalmat nem használja, és az Abtv. szerinti érdemi döntés nem esik egybe a Be.-ben alkalmazott ügydöntő határozat fogalmával, az Abtv. 27. § első és második fordulata alapján alkotmányjogi panasz keretében valamennyi ügydöntő határozat – az ítélet és az ügydöntő végzés – alkotmányossági vizsgálatára lehetőség van (lásd Indokolás [15]–[22]).
- [15] E végzés szerint „az ügydöntő határozat olyan határozat, amelyben a bíróság a vádról határoz, és a büntetőjogi főkérdésről, azaz a vádlott bűnösségéről foglal állást [Be. 257. § (1) bekezdés, Be. XIII. fejezet II. cím]. Az ügydöntő határozatokhoz jogerőhatás fűződik. Ügydöntő határozatnak minősül a felmentő és a bűnösséget megállapító ítélet. Az ítélet mellett ügydöntő határozatok a végzések közül a tárgyalás mellőzésével hozott végzés és az eljárás megszüntetéséről rendelkező végzés. Az ügydöntő végzések azonban eltérő természetűek, mert a megszüntető végzés nem tartalmaz a terhelt büntetőjogi felelősségéről szóló tartalmi döntést, a tárgyalás mellőzésével hozott végzésre pedig az ítéletre vonatkozó rendelkezések a megfelelő eltérésekkel irányadók [Be. 544. § (3) bekezdés és 547. § (3) bekezdés]” (Indokolás [16]).
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a Be. szerinti nem ügydöntő határozatok „egyéb kérdéseket érintenek, és nem jelentik az eljárás végleges lezárását. Ilyen nem ügydöntő határozatok lehetnek a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos döntések, az áttétel, az eljárás felfüggesztése vagy a pervezető végzések” {Indokolás [17]}.
- [17] A zár alá vétel a Be. kényszerintézkedéseket számba vevő VIII. fejezetében található, és a Be. 159. § (1) bekezdése értelmében a dolog, a vagyoni értékű jog, a követelés, illetve a szerződés alapján kezelt pénzeszköz feletti rendelkezési jogot függeszti fel. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben – a 3002/2014. (I. 24.) AB végzést és az ennek nyomán kialakult állandó gyakorlatát figyelembe véve – megállapította, hogy a zár alá vétel feloldását elutasító bírói döntés nem tekinthető ügydöntő határozatnak, mert nem a büntetőjogi főkérdésről szól. Nem minősül az Abtv. 27. §-a szerinti eljárást befejező egyéb döntésnek sem, ugyanis a büntetőeljárást érdemben nem zárja le {lásd például: 3016/2018. (I. 22.) AB végzés, Indokolás [17]; 3057/2017. (III. 20.) AB végzés, Indokolás [7], korábban: 3040/2015. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [30]}.

[18] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszok nem felelnek meg az Abtv. 27. §-ában foglaltaknak, ezért azokat az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1718/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3075/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 1400-Vh. 178/2016/4. számú végzése, valamint Fővárosi Ítéltábla 2201-3.Pkf.25.204/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 1400-Vh. 178/2016/7. számú végzése, valamint Fővárosi Ítéltábla 2201-3.Pkf.25.205/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 1400-Vh. 178/2016/13. számú végzése, valamint Fővárosi Ítéltábla 2201-3.Pkf.25.206/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján a Budapest Környéki Törvényszék 1400-Vh. 178/2016/4. számú végzése (a továbbiakban Végzés1.) és a Fővárosi Ítéltábla 2201-3.Pkf.25.204/2017/2. számú végzése (a továbbiakban: Végzés2.); a Budapest Környéki Törvényszék 1400-Vh.178/2016/7. számú végzése (a továbbiakban: Végzés3.) és a Fővárosi Ítéltábla 2201-3.Pkf.25.205/2017/2. számú végzése (a továbbiakban: Végzés4.); továbbá a Budapest Környéki Törvényszék 1400-Vh. 178/2016/13. számú végzése (a továbbiakban: Végzés5.), és a Fővárosi Ítéltábla 2201-3.Pkf.25.206/2017/2. számú végzése (a továbbiakban: Végzés6.) ellen nyújtott be alkotmányjogi panaszt és kérte azok alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján. Az indítványozó az Alaptörvény B) és R) cikke, I., II. cikke, XIII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikke, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, 28. és 37. cikke sérelmét állította és kérte a támadott végzések végrehajtásának felfüggesztését, valamint megsemmisítésüket.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy előzményeként a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) a Magyar Állam képviseletében eljárva végrehajtási eljárást kezdeményezett az indítványozóval, mint adóssal szemben, perköltség megfizetése címén, végrehajtási lap kibocsátása iránti kérelemben. Az elsőfokú bíróság 1400-Vh.178/2016/2. számú végzésével a végrehajtási lapot a kérelemtől eltérően állította ki.
- [3] 1.1. Az indítványozó, mint adós, kérte a végrehajtási lap, valamint a végrehajtási lap kiállítása iránti kérelemtől eltérő kiállításáról rendelkező végzés visszavonását, továbbá kijavítás iránti kérelmet terjesztett elő. Az indítványozó sérelmezte, hogy a végrehajtási kérelem előterjesztésére a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. nem volt jogosult, azt csak a nemzeti fejlesztési miniszter terjeszthette volna elő. Sérelmezte továbbá, hogy a végrehajtási kérelemtől eltérésről rendelkező végzés azért nem felel meg a jogszabályoknak, mert az áfa összegét összegszerűségében is meg kellett volna határozni, a helyesen megjelölt összegekről nem kellett volna rendelkezni, továbbá a jegybanki alapkamat változásait nem tüntette fel a végzés, valamint az egyetemleges felelősség terjedelméről tévesen rendelkezett. Kérte ez alapján a végrehajtási lap visszavonását és azt, hogy az indítványozó által megfizetett összeg visszafizetésére kötelezze a bíróság a MNV Zrt.-t. Kifogásolta az indítványozó azt is, hogy az 1400-Vh.178/2016/2. számú végzést a bíróság nem kézbesítette a részére. A bíróság a Végzés1.-ben elutasította a végrehajtási lap és az azt a kérelemtől eltérően kiállító végzés visszavonására irányuló indítványozói kérelmet. Ugyanakkor az egyetemlegességre vonatkozó kifogás tekintetében kijavította a támadott végzést. Az elsőfokú bíróság a döntését a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 13. § (1) bekezdésére, 15. § (1) bekezdés a) pontjára, 56. § (2) bekezdésére, 211. § (1) bekezdésére, valamint

213. § (1) bekezdésére és 224. § (1) bekezdésére alapította. Az elsőfokú bíróság hivatkozott továbbá az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény 17. § (1) bekezdés e) pontjára, amely szerint az állami vagyonnal kapcsolatos polgári jogi jogviszonyokban az MNV Zrt. – és nem a miniszter személyesen – képviseli a magyar államot. Az elsőfokú bíróság felhívta az indítványozó figyelmét arra, hogy a végrehajtható okiratot nem a bíróság, hanem a Vht. 36. §-a alapján a végrehajtó kézbesíti az adós részére, a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtónak, a végrehajtást kérőnek, a végrehajtói kamarának, illetve – ha az adós gazdasági társaság – a cégbíróságnak küldi meg a végrehajtható okiratot. Az adós tekintetében a fellebbezésre nyitva álló idő a végrehajtó által az adósnak megküldött végrehajtható okirat kézbesítésével kezdődik, a kézhezvétel időpontját igazoló tértivevényt a bíróság az eljáró végrehajtótól kéri be.

- [4] 1.2. Az indítványozó a Végzés1.-gyel szemben fellebbezést terjesztette elő, amely alapján a Fővárosi Ítéletábrla a Végzés2.-vel a Végzés1.-et helybenhagyta. A másodfokon eljáró bíróság megállapította, hogy az adós-indítványozó elsődleges fellebbezési kérelme nem volt egyértelmű, továbbá hogy a Pp. 252. § alkalmazására okot adó súlyos eljárási szabálysértést nem lehetett az elsőfokú bíróság terhére megállapítani. A másodlagos fellebbezési kérelem tekintetében egyrészt megállapította, hogy a végrehajtási lap tekintetében van csak lehetőség visszavonásra a Vht. 211. § (1) bekezdése alapján, míg a végrehajtható okiratnak a kérelemtől eltérő kiállításáról szóló végzés ellen fellebbezésnek van helye a Vht. 213. § (1) bekezdése alapján, visszavonásnak nincs. A Vht. 213. § (1) bekezdése alapján előterjesztett fellebbezést a Vht. 224. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság bírálja el. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan döntött a végrehajtási lap visszavonására irányuló kérelem elutasításáról. Megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor nem kézbesítette sem a végrehajtási lapot, sem a végrehajtási kérelemtől eltérő kiállításról rendelkező végzést, ugyanis az a Vht. 36. §-a alapján a végrehajtó feladata. Kifejtette, hogy az első szabályszerű közléssel megnyílik a jogorvoslati határidő.
- [5] 2. Az indítványozó a Végzés1. vonatkozásában kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet terjesztett elő, a Végzés1.-gyel szemben előterjesztett fellebbezésével egyidejűleg. Az indítványozó indokolása szerint a végrehajtási lap és az azt eltérően kiállító végzés visszavonása iránti kérelmét elutasító végzést (ami a Végzés1. tárgya volt) a bíróság nem a jogi képviselő, hanem az indítványozó, mint adós részére kézbesítette.
- [6] 2.1. Az elsőfokú bíróság a Végzés3.-ban a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet elutasította, egyúttal rendelkezett a Pp. 97. §-a alapján a Végzés1. kézbesítésének megismétléséről az adós jogi képviselője részére. A bíróság felhívta a figyelmet arra, hogy az adós, mint címzett szabályszerűen átvette a Végzés1.-et, továbbá a jogerősítő záradék még nem került rá a Végzés1.-re, miután a fellebbezésre nyitvaálló határidő nem járt le. Az adós jogi képviselője pedig fellebbezést terjesztett elő a Végzés1.-gyel szemben. A bíróság hivatkozott továbbá arra, hogy a kézbesítési vélelem megdöntésére a Pp. 99/B. §-ban meghatározott okok alapján van lehetőség a végrehajtási eljárás folyamatban léte alatt. A bíróság arra is felhívta a figyelmet, hogy a fellebbezési határidő az adós jogi képviselője részére történő kézbesítéssel újból megnyílik. Az adós fellebbezést terjesztett elő a Végzés3.-mal szemben is.
- [7] 2.2. A másodfokú bíróság a Végzés4.-ben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. A fellebbezésben az adós a hibás kézbesítésre tekintettel kérte a végrehajtás felfüggesztését a Vht. 49. § (1) bekezdésére hivatkozással. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 258. § (1) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül a Végzés3.-at, és kötelezze új eljárásra az elsőfokú bíróságot. ennek alapjaként jelölte meg, hogy az MNV Rt.-nek nincs képviseleti joga. Másodlagosan a Végzés3. megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 99/A. §-a alapján kellett volna elbírálni a kézbesítési vélelem megdöntésével kapcsolatos kérelmét.
- [8] A Végzés4. szerint a végrehajtási lap kérelemtől eltérő kiállítására vonatkozó végzését a Vht. 36. §-a alapján a végrehajtó kézbesíti az adós részére, s az iratok alapján erre sor került. A fellebbezésben foglaltak alapján pedig nem állnak fenn a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem feltételei, így az nem teljesíthető. A Végzés3. helytállóan alapozta döntését a Pp. 99/B. §-ára. A végrehajtás felfüggesztésével kapcsolatosan megállapította, hogy arra – figyelemmel a Vht. 49. § (1) bekezdésére – az adott eljárásban, oka fogottság miatt, nincs lehetőség. Az MNV Zrt. képviseleti joga tekintetében is azt állapította meg, hogy az jogosult a Magyar Állam képviseletére az adott ügyben.

- [9] 3. A Végzés5.-ben az elsőfokú bíróság elutasította az adós végrehajtási eljárás felfüggesztése iránti kérelmét.
- [10] 3.1. Az adós a végrehajtási lap végrehajtási kérelemtől eltérő kiállításról szóló végzés, Végzés1. (a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem elbírálásáról) és Végzés3. (a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem elbírálásáról) jogerős elbírálásáig kérte a végrehajtás felfüggesztését. Az elsőfokú bíróság a Vht. 49. § (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a végrehajtás felfüggesztésének csak a végrehajtható okirat vagy a végrehajtó intézkedése elleni jogorvoslat esetén lehet helye. Megállapította továbbá, hogy a bíróság elutasította az adós hivatkozott kérelmeit. Hivatkozott továbbá arra, hogy az adós részére a végrehajtó küldi meg a végrehajtási lapot, amire az iratok tanúsága szerint sor került.
- [11] 3.2. Az adós fellebbezésében a Végzés5. visszavonását kérte, mivel szerinte a bíróságnak nem volt hatásköre a végrehajtás felfüggesztésével kapcsolatos kérelem elbírálására. A másodfokú bíróság helyben hagyta a Végzés5.-öt. A Végzés6.-ban a bíróság kifejtette, hogy a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem a Vht. XV. fejezetében szabályozott jogorvoslat, amelyet a Vht. 212. §-a alapján a végrehajtást elrendelő bíróság bírál el. Emellett a végrehajtási lappal elrendelt végrehajtások esetében a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem elbírálására is ez a bíróság jogosult a Vht. 49. §-a alapján. Ezért a Végzés6. szerint a Végzés5. megváltoztatására a Vht. 224. § (1) bekezdése, és a Pp. 259. § és 253. § (2) bekezdése alapján nem kerülhetett sor.
- [12] 4. Az indítványozó a Végzés2., Végzés4. és Végzés6. és az azok alapjául szolgáló Végzés1., Végzés3. és Végzés5. sérti az Alaptörvény I., II. cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1)–(2) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését, B) cikk (1) bekezdését, R) cikkét és 28. cikkét, 37. cikk (4) bekezdését, továbbá a Nemzeti Hitvallást.
- [13] 4.1. Az indítvánnyal támadott valamennyi végzésre vonatkozóan állította az indítványozó az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelmét, mivel „az eljáró bíróságok nem biztosították” e cikkben foglalt jogának érvényesülését a nemperes eljárás során. Ezért szerinte nem érvényesülhettek az Alaptörvény XIII. cikkében XXIV. cikkében és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt jogai.
- [14] 4.2. Az Alaptörvény II. cikkének sérelmével összefüggésben „a tulajdonhoz való jog és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét – amely az adós illetékben való marasztalását sérelmezi – az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése figyelembe vételével kéri indítványát elbírálni”. A Végzés1. és Végzés2. kapcsán az indítványozó szerint az emberi méltósághoz való joga azért sérült, mert a végrehajtás elrendelésére előzetes felszólítás nélkül került sor, így nem volt lehetősége önkéntes teljesítésre. Álláspontja szerint „tulajdonképpen »titkosan« kezelték az eljárásban a végrehajtási lapot és a 2. sorszámú végzést”.
- [15] A Végzés5. és Végzés6. kapcsán abban látta alapjoga sérelmét, hogy a bíróság a peres fél által előterjesztett kérelmet úgy minősítette át, hogy azzal illetékfizetési kötelezettség keletkezett. Mivel az indítványozó a Végzés5. elleni kérelmében annak visszavonását kérte, az nem minősíthető szerinte fellebbezésnek. Álláspontja szerint a bíróságnak az indítványozó nyilatkozatát kellett volna kérnie arról, hogy kérelmét fellebbezésként fenntartja-e. Ez szerinte sértette az emberi méltósághoz való jogát.
- [16] 4.3. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben az indítványozó arra hivatkozott – a támadott döntés pontos megjelölése nélkül –, hogy a végrehajtási eljárásra azért került sor, mert az indítványozót, mint adóst nem hívták fel az önkéntes teljesítésre. „Az ítélet jogerőre emelkedésétől hosszú idő eltelt anélkül, hogy a Magyar Állam a perköltség megfizetése iránti felszólítással az adóssal szemben érvényesítse” igényét. Amennyiben az indítványozót felhívták volna önkéntes teljesítésre, úgy nem lett volna szükség a végrehajtási eljárás megindítására, s az indítványozónak nem merült volna fel kiadása sem ezzel kapcsolatban. Ezért az indítványozó szerint a költségeit a végrehajtást kérőnek kell állnia. Emellett kifejtette, hogy az eljárási illeték mértéke nem haladhatta volna meg az eljárás értékének összegét, így a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelem tekintetében nem kellett volna fellebbezési illetéket fizetnie. Az indítványozó szerint az illetékszámítás módja a tisztességes eljáráshoz való jogát sérti, hangsúlyozta, hogy a három fellebbezést ugyanazon tanács azonos összetétellel ugyanazon a napon bírálta el. Az indítványozó „e megsemmisítési kérelme kapcsán

- utal az alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésére”, szerinte az Alkotmánybíróságnak jogában áll megsemmisíteni „az e tárgykörbe tartozó törvényeket” a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme alapján.
- [17] Emellett a tulajdonhoz való joga sérelmét jelölte meg a tekintetben is, hogy mivel a kézbesítés nem a Pp. 97. §-ának megfelelően történt, az ebből eredő költségeket meg kell téríteni az érintettnek az Alaptörvény XXIV. cikkéből következően.
- [18] 4.4. Az Alaptörvény XXIV. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban jelölte meg az indítványozó, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme miatt felmerült költségeinek megtérítését nem követelheti. Álláspontja szerint a jogerős végzések törvénysértőek, mert a Magyar Állam képviselőjében az MNV Zrt. járt el és nem az állami vagyonért felelős miniszter, így nyilatkozatai nem érvényesek. Az indítványozó szerint az eljáró bíróságok nem értelmezték és indokolták az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 17. § (1)–(2) bekezdését. Az indítványozó szerint kártérítési igénye az állammal szemben nem állami vagyonnal kapcsolatos polgári jogi igény, hanem „közigazgatási jogkörben fennálló kártérítési” igény.
- [19] A tisztességes eljáráshoz való jog körében kifogásolta azt is, hogy a kézbesítés hibás volt: az közvetlenül az indítványozó részre történt és nem jogi képviselője részére.
- [20] Álláspontja szerint a bíróság tévesen értelmezte a Pp. 211. § (1) bekezdését és a Vht. 213. § (1) bekezdését, mivel az indítványozó szerint a végrehajtási lap visszavonása mellett van lehetőség arra is, hogy a végrehajtási kérelemtől eltérésről hozott végzésnek a visszavonását kezdeményezzék. Ezért a Végzés2. 4. oldal 2. bekezdésében foglalt indokolás Alaptörvény-ellenes. Ezzel összefüggésben az indítványozó kérte a „Vht. 36. §-ának, mint jogszabályi rendelkezésnek a megsemmisítését a Vht. 213. § (1) bekezdése szerinti összhang megteremtése érdekében az Alaptörvény 28. cikke alapján”. A Vht. 36. §-ában foglalt kézbesítési szabály a végrehajtható okiratra vonatkozik, a végrehajtási lapra nem. Álláspontja szerint a végrehajtható okiratot addig nem lehetne megküldeni a végrehajtónak, ameddig a végrehajtási kérelemtől eltérésről rendelkező végzés nem emelkedett jogerőre. A bíróság ezért jogszabálysértéssel küldte meg az elsőfokú bíróság a végrehajtható okiratot – „nem jogerős végzést” – a végrehajtónak. Ezt a végzést nem a bíróság, hanem a végrehajtó kézbesítette az adós részére, amely az indítványozó szerint hatálytalan és így szerinte ez a végzés nem is emelkedett jogerőre. Véleménye szerint a Pp. 238. § (1) bekezdését is sérti a Vht. 36. §-a. A Végzés2. azért is Alaptörvény-ellenes, mert az indítványozó kérelmét a végrehajtási lap visszavonása iránt nem bírálta el. Ez sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, az emberi méltósághoz való jogot, a jogorvoslati jogot és a jogállamiság elvét.
- [21] 4.5. A Végzés1. és Végzés2., valamint a Végzés5. és Végzés6. kapcsán az indítványozó a jogorvoslatihoz való jog sérelmére is hivatkozott, mivel a bíróság az indítványozó szerint sem a végrehajtási lap, sem a végzések visszavonása iránti kérelmeket nem bírálta el érdemben és azokat elutasította. Emellett a végrehajtónak kézbesített végzést nem kézbesítette a bíróság az indítványozónak, ami szerinte szintén sérti a jogorvoslatihoz való jogot. A Végzés5. és Végzés6. vonatkozásában a jogorvoslatihoz való jog sérelmét az okozta, hogy az indítványozónak a Végzés5. visszavonására irányuló kérelmét „fellebbezésnek tekintette”, holott az indítványozót erről nem nyilatkoztatta. Álláspontja szerint ez joggal való visszaélés, és sérti a jogorvoslatihoz való jogon túl az emberi méltósághoz való jogot is.
- [22] 5. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [23] Az alkotmányjogi panasz az alábbi okoknál fogva nem fogadható be.
- [24] 5.1. Az Abtv. 27. §-a alapján bírói döntéssel szemben az ügyben érintett személy vagy szervezet amiatt fordulhat Alkotmánybírósághoz, mert az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés a panaszos Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az indítványozó a Nemzeti Hitvallásra, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, R) cikkére és 28. cikkére hivatkozással is kérte a támadott végzések alaptörvény-ellenességének megállapítását.

- [25] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem tartalmaz olyan, az indítványozó számára biztosított jogot, amelyre alkotmányjogi panasz önállóan alapítható lenne, így ezen rendelkezés sérelme önmagában nem, csupán a hivatkozott konkrét alapjogok sérelmével összefüggésben vizsgálható.
- [26] Mivel a hivatkozott rendelkezések nem alapjogról rendelkeznek, így azok alapján az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásának az Abtv. 27. §-ára tekintettel nem lehet helye.
- [27] 5.2. Az Alaptörvény XIII. cikkének sérelme körében az indítványozó kifogásolta, hogy őt, mint adóst, az eljáró bíróság nem hívta fel az önkéntes teljesítésre. Ez a tulajdonhoz való jogot azért sérti szerinte, mivel kiadása keletkezett. Az indítványozó szerint a költségeit a végrehajtást kérőnek kellene állnia, továbbá kifogásolta az eljárási illeték mértékét továbbá azt, hogy a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelem esetében fellebbezési illetéket kellett fizetnie. Az indítványozó felvetései tartalmilag nem a támadott végzések, hanem a bíróság által alkalmazandó jogszabályok alkotmányosságát vitatják, azonban erre vonatkozó indokolást az indítványozó nem adott elő, ezért az indítvány ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának.
- [28] 6. Az Abtv. 29. §-a alapján a befogadás – az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásának – feltétele, hogy az indítványban felvetett kérdés a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre hivatkozik, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bír.
- [29] 6.1. Az Alaptörvény II. cikkének sérelmét állította az indítványozó a Végzés1. és Végzés2. és a Végzés 5. és Végzés6. vonatkozásában.
- [30] A Végzés1–2. esetében azzal indokolta, hogy a végrehajtás elrendelését nem előzte meg felszólítás. A Végzés5–6. esetében arra hivatkozott az indítvány, hogy a bíróság nem kérte a nyilatkozatát arról, hogy kérelmét fellebbezéseként fenntartja-e.
- [31] Az indítványozó által felvetett kérdések a Vht. alkalmazására vonatkozó eljárásjogi kérdéseket vetnek fel, amelyek az emberi méltósághoz való joggal nem állnak érdemi alkotmányossági összefüggésben.
- [32] 6.2. Az indítvány az Alaptörvény XXIV. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét is állította.
- [33] Álláspontja szerint arra nem jogosult képviselte a Magyar Államot az ügyben, ami miatt a képviselőként eljáró MNV Zrt. nyilatkozatai érvénytelenek, s ez a támadott végzések megsemmisítését indokolja. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Magyar Állam képviselőének kérdése jogalkalmazási kérdés: az eljáró bíróság az eljárás során megvizsgálta ezt a kérdést és megállapította, hogy a képviselő a jogszabálynak megfelelően történt. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét látta abban is, hogy a bíróság tévesen értelmezte a Pp. 211. § (1) bekezdését és a Vht. 213. § (1) bekezdését. Az indítványozó kifogásolta azt is, hogy a bíróság az indítványozó előterjesztéseit túl gyorsan intézte el. Kifogásolta a kézbesítés törvényességét is: nevezetesen azt, hogy a végrehajtási lapot nem a bíróság, hanem – a Vht. 36. §-a alapján – a végrehajtó kézbesítette részére, ami az indítványozó szerint azonban nem felel meg a jogszabálynak. A Végzés3–4. kapcsán pedig annak megállapítását kérte, hogy a bíróság tévesen állapította meg, hogy a Pp. 99/A. § és 99/B. §-a az ügyben nem alkalmazható.
- [34] Az indítványozó felvetései a bíróság ide vonatkozó jogalkalmazása törvényességét és nem alkotmányosságát vitatták. Az Alkotmánybíróság azonban nem egy újabb jogorvoslati fórumként jár el, hatáskörébe kizárólag az eljárás tárgyává tett bírósági döntések alkotmányosságának vizsgálata tartozik. Az eltérő jogi álláspont önmagában nem ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal [lásd például 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [15]], az indítványozó pedig a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványaira nem hivatkozott, nem mutatta be, nem fejtette ki, hogy a támadott végzések miért ellentétesek a tisztességes bírósági és hatósági eljáráshoz való joggal. Önmagában a bírósági döntés jogszerűségét vitató panasz nem szolgálhat az Alkotmánybíróság eljárásának alapjául, mivel nem teljesíti az Abtv. 29. §-ában foglalt kritériumokat. Így ezek az indítványi elemek sem felelnek meg a befogadás követelményeinek.
- [35] 6.3. A jogorvoslatihoz való jog sérelme körében arra hivatkozott a panaszos, hogy sem a végrehajtási lap, sem a végzések visszavonása iránti kérelmeket nem bírálta el érdemben a bíróság, továbbá a végrehajtási kérelmetől eltérő kiállításról rendelkező végzést nem kézbesítette a bíróság az indítványozónak, továbbá a Végzés6. vonatkozásában a Végzés5. visszavonására irányuló kérelmét „fellebbezésnek tekintette” a bíróság anélkül, hogy az indítványozót nyilatkoztatta volna.

- [36] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a vitatott döntések elbírálták az indítványozó kérelmeit – tartalmuknak megfelelően [Pp. 3. § (2) bekezdés]. Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy a Vht. 36. §-a alapján a végrehajtót – és nem a bíróságot – terheli a kézbesítési kötelezettség a végrehajtható okirat tekintetében.
- [37] Mivel az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése tekintetében a bírósági jogalkalmazás jogszerűségét, helyességét vitatta, a támadott végzések alapján nem volt megállapítható, hogy a panaszos jogorvoslati jogszerűlt volna, így az indítvány ezen része sem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadási kritériumnak.
- [38] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy – mivel az nem felel meg az Abtv. 27. § és 29. §-ában, valamint 52. § (1b) bekezdés e) pontjában megjelölt feltételeknek – az alkotmányjogi panasz befogadásának nincs helye. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1521/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3076/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 61.Pf.634.816/2016/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Alkotmány utca 4. I/105., ügyintéző ügyvéd: dr. Galambos Károly ügyvéd) által képviselt indítványozó (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapozott alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozó személygépkocsijával 2012 novemberében és decemberében, 2013 februárjában és áprilisában Budapest II. kerületének különböző, fizető várakozási övezetekbe sorolt közterületein – az ellenőrzés idején – lejárt parkolójeggyel várakozott. A Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat mint közszolgáltató (a továbbiakban: Közszolgáltató) a megjelölt eseményekkel összefüggésben felszólította az indítványozót a várakozási díj és a pótdíj megfizetésére, majd ennek eredménytelenségére tekintettel a Közszolgáltató fizetési meghagyás kibocsátását kérte az indítványozóval szemben.
- [3] A perré alakult eljárásban a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.P.50.762/2015/11. sorszámú ítéletében az indítványozót a keresetnek megfelelően marasztalta a megfizetni elmulasztott várakozási és a pótdíjak, összesen 68 880 forint megfizetésében. Bizonyítottnak ítélte a díjfizetés nélküli parkolás tényét, valamint a vonatkozó jogszabályok alapján jogszerűnek a Közszolgáltató igényérvényesítése során követett eljárást úgy az eljárás egyes mozzanatait, mint annak idődimenziója tekintetében.
- [4] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Törvényszék) 2016. október 19-én kelt 61.Pf.634.816/2016/4. számú jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Indokolása értelmében az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg és helytálló volt az arra alapított érdemi döntése is. Megállapította továbbá azt is, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kihatóan eljárási szabályt nem sértett, az anyagi jogi jogszabályokat pedig helyesen alkalmazta.
- [5] Az indítványozó ezt követően fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Törvényszék fent megjelölt ítéletét az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatállyal kérte megsemmisíteni. Álláspontja értelmében az ítéletek az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdéseibe, a II. cikkébe, a VI. cikk (2) bekezdésébe, a X. cikkébe, a XIII. cikk (1) bekezdésébe, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközően alaptörvény-sértőek. Az indítvány értelmében ezen túlmenően az ítéletek nem egyeztethetőek össze az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásában, a B) cikk (1) bekezdésében, az R) cikkében, a 28. cikkében, valamint a 39. cikk (2) bekezdésében foglaltakkal sem.
- [6] Az alkotmányjogi panaszról kiolvasható indokolás szerint az Alaptörvény II. cikke magában foglalja a tisztességes jogalkalmazáshoz való jogot, ezen belül „[...] a tényállás felderítését, a jogszabályok tartalmának megállapítását, a döntést arról, hogy a perben érvényesített (állított) jog az igény érvényesítőjét megilleti-e”. Ebbe az eljárási jogszabályok betartása mellett az anyagi jogi szabályok érvényesítése is beletartozik. Az eljáró bíróságok pedig nem biztosították az indítványozó alapjogainak érvényesülését, különösen, ami a független és pártatlan bíróság tisztességes eljárását illetve, valamint jogszerűnek ítélték a Közszolgáltatónak az indítványozó személyes adataira kiterjedő jogosulatlan adatkezelését. A bíróságok egyebekben figyelmen kívül hagyták az indítványozó perbeli bizonyítási indítványait, de különösen, ami a Közszolgáltató jogosulatlan adatkezelését illetve. Ezzel a bíróságok negligálták az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében előírt kötelezettségüket, „lekezelték az indítványozó személyiségét”.

- [7] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének sérelmét állította arra hivatkozással, hogy az eljáró bíróságok a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 16/A. §-ában foglaltakkal ellentétesen bizonyítékként fogadták el a perben érvényesített igény megalapozottságára a Közzolgáltató által az indítványozó személygépjárművéről jogosulatlanul készített fotófelvételeket.
- [8] Az indítványozó értelmezésében az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének megsértésére az vezetett, hogy a bíróságok ítéleteikben – megfelelő bizonyíték, bizonyított várakozás hiányában, tehát jogosulatlanul – kötelezték a kereset szerinti kamat nélküli, de „uzsora” díjjal megemelt tőke és pótdíj összegek, valamint az első és másodfokú bírósági eljárási költségek (perköltség és az államnak járó illetékek) megfizetésére. Mindez sérti az indítványozó tulajdonhoz való Alaptörvényben elismert jogát.
- [9] Végül az indítványozó három alponthoz összefoglalt indokolása értelmében a bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is. Az indítványozó álláspontja értelmében a Közzolgáltató parkolás-üzemeltetői feladatait ellátó Polgármesteri Hivatal Városrendészeti és Környezetvédelmi Iroda Parkolási Csoportja (a továbbiakban: Parkolási Csoport) az Möt. 16/A. §-a alapján nem láthatta volna el a parkolás-üzemeltetési feladatot. Ezért az igényérvényesítéssel kapcsolatos eljárása érvénytelen, a jogszerűtlenség folytán joghatás kiváltására alkalmatlan volt. A bíróságok ezzel ellentétes megállapítása a Möt. 16/A. §-ába ütközött. A tisztességes eljáráshoz való jogot sérti a bíróságok törvénytörő ítélezése. A hivatkozott alapjogba ütközőnek minősítette az indítványozó az érvényesített díjmértéket is. Végül sérelmezte a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjogának sérelmét azért is, mivel álláspontja szerint a Törvényszék bizonyítottság nélkül marasztalta a felperesi keresetben.
- [10] 2. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételei fennálltát kellett vizsgálat alá vonnia. Amennyiben ugyanis az alkotmányjogi panasz nem tesz eleget az Abtv.-ben előírt formai és tartalmi feltételeknek, úgy azt az Alkotmánybíróság tanácsának vissza kell utasítani.
- [11] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be panaszát (az indítványozó részére a Törvényszék ítéletét 2016. november 24-én kézbesítették, ezt követően alkotmányjogi panaszát 2017. január 23-án adta postára). Az indítványozónak az Alkotmánybíróság előtti eljárás megindítására vonatkozó jogosultsága (érintettség) nem lehet kétséges, hiszen a támadott jogerős ítéleteket megelőző eljárásban alperesként vett részt. Utalni kell arra is, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítette azzal, hogy az elsőfokú ítélettel szemben a Törvényszékhez fordult fellebbezéssel. A felülvizsgálati eljárás, mint rendkívüli jogorvoslat kimerítése az Abtv. alapján nem törvényi feltétel, egyebekben pedig – figyelemmel a támadott jogerős ítéletben elbírált követelés (68 880 forint) mértékére – a vonatkozó perrendi szabályok értelmében nem volt biztosított.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak a formai feltételek között vizsgálnia kellett azt is, hogy az alkotmányjogi panasz kimerítette-e az Abtv. 27. § a) pontja szerinti követelményeket. Az indítvány ennek a feltételnek csak részben tett eleget. Mivel alkotmányjogi panasz benyújtását csupán az Alaptörvényben biztosított jog sérelme alapozhatja meg, ezért az indítvány azon alkotmányos hivatkozásai, amelyek ilyen nem tartalmazzak, érdemi vizsgálatot nem eredményezhetnek. Ilyenként tekintett az Alkotmánybíróság a Nemzeti Hitvallás indítványban megjelölt alapelveikre, az R) cikk (2) bekezdésére, valamint a 28. cikkre. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlatában csupán a visszamenőleges hatály tilalma, avagy a jogszabályok hatálybalépésével kapcsolatos kellő felkészülési idő hiánya esetén szolgálhat alkotmányjogi panasz alkotmányos alapjául {legutóbb: 3276/2017. (X. 19.) AB határozat, Indokolás [13]}. Mivel a jelen esetben az indítvány ilyen irányú indokolást nem tartalmazott, ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelme sem volt a jelen alkotmánybírósági eljárásban érdemben vizsgálható.
- [13] A formai feltételek között emlékezik meg az Abtv. 52. §-a a határozott kérelem követelményéről, amely egyebek mellett magában foglalja a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezések közötti kapcsolat részletes kifejtését [52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjai]. A követett alkotmánybírósági gyakorlat az eddigiekben nem fogadta el az alaptörvény-ellenesség indokolás nélküli, pusztán állítását [legutóbb: 3276/2017. (X. 19.) AB határozat, Indokolás [14]]. Ennek fényében, érdemi indokolás nélkül a jelen esetben sem lehetett elbírálni a Törvényszék jogerős ítéletének az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésébe, a X. cikkébe, valamint a 39. cikk (2) bekezdésébe ütköző tartalmát.

- [14] Nem felelt meg az Abtv. hivatkozott rendelkezése szerinti határozottsági követelménynek az indítványozó azon állítása sem, amely szerint a fotófelvételek révén a Közszolgáltató személyes adatait az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének megsértésével kezelte volna. Ebben a tekintetben normakontroll eljárásra utaló indítvány sem terjesztett elő.
- [15] 2.2. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának tartalmi feltételét határozza meg, amikor úgy fogalmaz, hogy az indítványnak „a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet” avagy – alternatív jelleggel – „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést” kell felvetnie. Az Abtv. 29. §-ában foglaltak fennállásának megítélése az Alkotmánybíróság mérlegelési körébe tartozik.
- [16] 2.3. Az alkotmányjogi panasz megsértett alapjogként hivatkozott az Alaptörvény II. cikkében elismert emberi méltósághoz való jogra. Az indítványi elemhez fűzött indokolás szerint az alapjog tartalmához hozzátartozik a peres fél – jelen esetben az alperesi pozícióban eljáró indítványozó – (alap)jogainak érvényesítése, a „tisztességes jogalkalmazáshoz való jog”, a perrel érintett anyagi jogi szabályok felkutatása és alkalmazása, az alperes „személyiségét lekezelő” elbánás mellőzése.
- [17] Szemben az indítványban foglaltakkal, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az emberi méltóság elismeréséhez fűződő jog lényegét az emberi státusz abszolút védelmében ragadja meg {legutóbb: 3225/2017. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [17]}. A támadott ítéletek az indítványozónak a nyugvó közlekedés szabályait sértő magatartását vizsgálták, ebben a vonatkozásban állapították meg anyagi felelősségét, és ebbeli döntéseikben nem volt tetten érhető az indítványozó emberi méltósághoz fűződő elidegeníthetetlen jogának megkérdőjelezése. Ugyanakkor az indítványból olyan érvelés sem volt kiolvasható, amely újszerűségével „alapvető jelentőségűvé” emelte volna az indítvány II. cikkhez kapcsolódó indokolását, ezzel az indítvány érdemi elbírálására készítette az Alkotmánybíróságot.
- [18] 2.4. Az indítványozó sérelmezte az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [19] Utalni kell arra, hogy a megjelölt alapjogokhoz fűzött indítványban fellelhető indokolás sokkal inkább a peres eljárásokban meghozott, az Indítványozó számára kedvezőtlen ítéletek jogszerűségi, semmint alkotmányossági felülvizsgálatát támasztották alá. Ezért jelen ügyben is hangsúlyozni kell azt az immár évek óta folytatott és az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlatot, amely szerint az Alkotmánybíróság „az Alapörvény védelmének legfőbb szerve”. Ezért eljárása nem irányulhat arra, hogy felülvizsgálja a támadott bírói döntés jog/törvényszerűségét. Egyebek mellett azért sem, mivel azzal az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok számára megfogalmazott, a 25. cikk (2) bekezdésében konkretizált igazságszolgáltatási hatáskörben, következésképpen alaptörvény-ellenesen járna el maga is. Ezért „[ö]nmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. A személyes adatok védelméhez és a tisztességes eljáráshoz fűződő, Alaptörvényben elismert alapjogok tehát saját, autentikus, az Alkotmánybíróság által meghatározott tartalmuk sérelme alapján hivatkozhatók akkor, amennyiben azok nem tükröződnek, nem ismerhetők fel a támadott bírói döntésekben, a bírói jogértelmezésben.
- [20] A tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjogra az Alkotmánybíróság az eddigiekben követett gyakorlatában a hatósági és a bírósági eljárásokkal szembeni elvárásként tekintett. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében nem kétségesen eljárási természetű alapjogot ismer el, amelyeknek elvi alapját az eljárás egészének minőségében lehet megragadni. Az Alkotmánybíróság által 7/2013. (III. 1.) AB határozatában (Indokolás [29]) alkalmazhatónak ítélt 6/1998. (III. 11.) AB határozata értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog „[...] olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes” (ABH 1998, 91, 95.). Az alapjog lényegében abszolút jellegű, azaz mivel önmaga is minősítés eredménye, ezért nem korlátozható. Mindazonáltal azonban a tisztességes eljáráshoz való jog egyes részelemei – ilyenként azonosította pl. a testület a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában a bírói indokoláshoz való jogot – tekintetében a korlátozhatóság szükségességének és arányosságának vizsgálata értelmezhető {17/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [103]–[109]}.

- [21] A kifejtettek alapján a tanács megállapította, hogy az indítvány XXVIII. cikk (1) bekezdéséhez fűzött indokolása nem veti fel a támadott ítéletek alaptörvény-ellenességét, hanem kifejezetten azok törvényességi felülvizsgálata, illetve a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul. Erre azonban – ahogy arra a jelen határozat már utalt – az Alaptörvény és az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében nincs lehetőség.
- [22] A jelen ügyben nem volt megállapítható az, hogy a bírói döntések normatív alap hiányában önkényessé váltak volna. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a peresített időszakban a hatályos, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 9/D. § (2) bekezdése értelmében – figyelemmel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 9. § (2) bekezdésére, valamint 2013. január 1-jétől a Mötv. 16/A. §-ában foglaltakra is – a Parkolási Csoport, mint a Közszolgáltató önkormányzat szervének igazgatási egysége jogszerűen végezte a parkolás-üzemeltetés feladatát.
- [23] Annak a kérdésnek a megítélése, hogy a polgári (büntető, közigazgatási, avagy munkaügyi) perekben hogyan alakul a bizonyítási teher kérdése, részben a bírói mérlegelés körében értékelendő körülmény, részben perjogi szakkérdésnek minősül. Ahogy az is, hogy a bíróság milyen bizonyítási eljárás lefolytatását ítéli szükségesnek a kereset megalapozottságának vizsgálata kapcsán és a bizonyítás eljárás eredményeként milyen tényállást állapít meg. Az alkotmányos kérdés akkor merül fel, ha a lefolytatott eljárás egészében és a per főtárgyához képest nem volt kiegyensúlyozottnak, összességében „fair”-nek minősíthető.
- [24] A jelen ügy kapcsán nem merült fel olyan, a bírói döntés érdemére is kiható, azt befolyásoló, és az eljárás egészére kiható sérelmes helyzet, amely megkérdőjelezte volna akár az elsőfokú, akár a fellebbviteli fórum előtti peres eljárás kiegyensúlyozottságát, az indítványozó felvetéseinek válasz nélküli elutasítását. Az indítványban felvetettek az eljárt bíróságok ítéleteikben megválaszolták. Az indítványozó olyan körülményre nem hivatkozott, amely a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos értelmezésének tartományában akár a bírói döntés érdemét befolyásolta volna, akár alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként az Alkotmánybíróság előtti eljárás tárgyává válhatott volna.
- [25] A kifejtettek tekintettel az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított elemeire nézve tartalmi oldalról nem volt befogadható.
- [26] 2.5. Végül az Indítványozó az ítéletek kapcsán az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jogát sérelmezte. Ebben a körben arra hivatkozott, hogy a bíróságok ítéleteikben – megfelelő bizonyítékok hiányában, tehát jogosulatlanul – kötelezték a kereset szerinti „uzsora” díjjal megnövelt tőke és pótdíj összegek, valamint az első és másodfokú bírósági eljárásban felmerült költségek (perköltség és az államnak járó illetékek) megfizetésére.
- [27] A jelen végzés Indokolás [19] bekezdésében tett azon megállapítás, amely szerint – szemben az indítványban foglaltakkal – az Alkotmánybíróság nem kíván alaptörvény-ellenesen az általános hatáskörű bírósági rendszerbe belépve negyedfokú, illetve a Kúria helyébe lépve felülvizsgálati bírósággá válni, a jelen kérdés kapcsán is érvényes. Ezért annak vizsgálata, hogy az indítványozót törvényesen vagy törvénytelenül marasztalták-e a bíróságok, avagy a marasztalás összecszerúségének megállapítása törvényes volt-e, az Alkotmánybíróság előtt folyó eljárásnak nem lehet a tárgya.
- [28] A perköltségben való marasztalás kapcsán hangsúlyozandó, hogy az alkotmányos és a polgári tulajdonvédelem két önálló megközelítést jelent, az alkotmányos tulajdonvédelem nem azonosítható az absztrakt polgári jogi védelemmel. Ezért ahogy arra a 3120/2017. (V. 30.) AB határozat rámutatott – és a 3276/2017. (X. 19.) AB végzés, az Indokolás [28] bekezdésében azt megerősítette –, nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá az az eset, ha az indítványozó bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett és ezzel összefüggésben vagyonvesztést szenvedett el (Indokolás [40]).
- [29] A kifejtettek értelmében az Alkotmánybíróság ebben a tekintetben sem tudott alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet azonosítani.
- [30] Mindezen indokok alapján arra a következtetésre kellett jutni, hogy az alkotmányjogi panasz befogadására részben az Abtv. 27. § a) pontja, az 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjai szerinti formai, részben az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott tartalmi feltételek teljesítésének hiányában nem volt lehetőség. Ezért azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján, figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaiban foglaltakra is vissza kellett utasítani.
- [31] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 53. § (4) bekezdésére hivatkozással kérte a támadott bírói döntések végrehajtásának az alkotmánybírósági eljárás befejezéséig történő felfüggesztését. Mivel az Abtv. hivatkozott rendelkezése a végrehajtás felfüggesztését az alapügyben eljáró bíró számára teszi lehetővé, ezért

az Alkotmánybíróság ebben a kérdésben nem dönthetett. Mivel az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján ilyen tartalmú felhívás kibocsátására kivételesen van lehetőség, ezért a jelen ügyben arra hivatalból pedig nem látott indokot.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/545/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3077/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.35.133/2016/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó saját ügyében, személyesen eljárva – a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján. Az indítványozó panaszában a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.35.133/2016/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mint másodfokú bíróság 10.K.27.458/2015/6. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban az indítványozó 2012. április 16-án egységes terület-alapú támogatás kifizetése iránti kérelmet terjesztett elő a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Közvetlen Támogatások Igazgatósága (a továbbiakban: MVH) felé. Az MVH határozatával az indítványozó kérelmét elutasította, és egyben 1 760 676 Ft összeg erejéig kizárta a további támogatásból az igényelt és az ellenőrzéseket követően megállapított terület nagysága közötti jelentős eltérés miatt. Az indítványozó akként érvelt, hogy érintett földterület vonatkozásában a felesége jogszerű földhasználónak minősül az alábbiak szerint. Az indítványozó tulajdonában álló földterület használati jogát 2000-ben térítésmentesen átengedte feleségének, aki 2005 decemberében belépett a 2002-ben alapított családi gazdaságba, és termelőeszközeit átadta a családi gazdálkodónak, azaz az indítványozónak. Felhívta a figyelmet a 326/2001. (XII. 30.) Korm. rendeletre a családi gazdaságok létrehozásáról, nyilvántartásba vételéről, működtetéséről, valamint kiemelt támogatásokról, amelynek 4. § (3) bekezdése szerint a családi gazdaság nyilvántartásáról a megyei földművelésügyi hivatal határozatot hoz, amelyet megküld a területileg illetékes földhivatalnak. A földhivatal a földhasználati lapra felvezeti a „családi gazdasági földhasználat” megjelölést. Az indítványozó érvelése során hivatkozott az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások 2012. évi igénybevételével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról szóló 29/2012. (III. 25.) VM rendelet 1. § 8. pontjára, amely szerint jogszerű földhasználó a földhasználóként bejegyzett ügyfél, vagy aki önhibáján kívül nem került bejegyzésre, de jogosultságát egyéb okirattal bizonyítani tudja.
- [3] 1.2. Az előzményi eljárásokat követően 2014. május 6-án az elsőfokú hatóság a megismételt eljárás során hozott határozatával az indítványozó kérelmét újfent elutasította, és egyben 1 760 079 Ft levonást állapított meg a következő három támogatási év kérelmei terhére, vitatva az érintett ingatlanok jogszerű földhasználatát. A határozattal szemben az indítványozó fellebbezést terjesztett elő a Földművelésügyi Minisztériumhoz, amely az elsőfokú hatóság határozatát megváltoztatta oly módon, hogy az elsőfokú határozat indokolását kiegészítette. A Földművelésügyi Minisztérium indokolása szerint a támogatási kérelem elbírálásánál azon területeket lehet figyelembe venni, amelyekre vonatkozóan az ügyfél hitelt érdemlően tudja igazolni, hogy az adott támogatási időszakban a 29/2012. (III. 23.) VM rendelet 1. § 8. pontjában foglaltaknak megfelelően jogszerű földhasználónak minősül. Az ügyfél az egységes kérelem kitöltése folytán nyilatkozik arról, hogy az igényelt támogatásokra vonatkozó általános és egységes támogatások igénybevételének részletes feltételeit meghatározó hatályos jogszabályok által előírt valamennyi feltételt megismerte. Ennek megfelelően a benyújtott adatok helyességének ellenőrzése, valamint a földhasználati jogosultság megfelelő igazolása is az indítványozó felelőségi körébe tartozott, melyet az indítványozó elmulasztott.

- [4] 1.3. Az indítványozó a fenti határozattal szemben keresetlevelet terjesztett elő, amelyben a határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a határozatot hozó szerv új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.458/2015/6. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította, és a másodfokú hatóság döntését hatályában fenntartotta. A bíróság megítélése szerint – figyelemmel arra a körülményre is, hogy az indítványozó a kérelemben akként nyilatkozott, hogy a feltételeket megismerte, és a kérelemben feltüntetett adatok a valóságnak megfelelnek – nem tekinthető a bejegyzés elmaradása önhibán-kívüliségnek, hiszen egyrészt jelentős idő telt el a területnek a családi gazdaságba történő bevitelére és a kérelem benyújtása között, másrészt minimálisan elvárható lett volna az indítványozó részéről, hogy egy írásbeli kérelmet terjesszen elő a terület jogi állapotának rendezése céljából.
- [5] 1.4. Az indítványozó az ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriánál. Álláspontja szerint az önhiba kapcsán az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak nem tekinthetők jogszerűnek, nem fejtette ki továbbá a bíróság, mire alapozza azon álláspontját, mely szerint elvárható, hogy egy magánszemély pótolja a hivatal mulasztását. A Kúria megítélése szerint a jogerős ítélet a Pp. szabályait nem sértette, az elsőfokú bíróság ugyanis a kereseti kérelem mentén három részben indokolta meg a döntését: egyrészt az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabálysértések, másrészt a jogszerű földhasználatból eredő problémák, harmadrészt a 11/2014. (II. 17.) VM rendelet alkalmazhatósága tárgyában. Mindezek alapján a Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.
- [6] 2. Ezt követően az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő alkotmányjogi panaszát, mivel álláspontja szerint a Kúria, valamint a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság döntése sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jogát. Sérelmezte a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság határozatában szereplő azon kijelentést, hogy „hiszen egyrészt jelentős idő telt el a területnek a családi gazdaságba történő bevitelére és a kérelem előterjesztése között, míg másrészt minimálisan elvárható lett volna a felperes részéről, hogy legalább egy írásbeli kérelmet terjesszen elő az FM hivatal felé a jogi állapot rendezésére.” Álláspontja szerint a bíróság a hivatal mulasztását jelen esetben az állampolgárnak róta fel. Az indítványozó sérelmezte továbbá, hogy a Kúria a döntésében e kérdés tekintetében nem adott indoklást.
- [7] 2.1. Az indítvány hiányosságai miatt az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlási felhívást bocsátott ki. Ebben tájékoztatta az indítványozót arról, hogy az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 26. § (1) bekezdés alapján – alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés megjelölése hiányában – nincs módja eljárni, a sérelmezett bírói döntésekkel összefüggésben az Abtv. 27. § alapján folytathat vizsgálatot. Kérte továbbá kifejtetni az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényegét, az állított alaptörvény-ellenesség indokait, valamint megjelölni az Alkotmánybíróság döntésére vonatkozó kifejezett kérelmet.
- [8] 2.2. Az indítványozó a főtítkár felhívására 2017. május 30-án nyújtotta be hiánypótlását. Indítványát elsősorban az Abtv. 27. § alapján tartotta fenn a hivatkozott döntéseknek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jogába ütközése miatt, másodlagosan az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme okán. Továbbra is sérelmezte egyrészt, hogy a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében rögzítette az önhibán kívüliség meg nem állapíthatóságát, másrésztől sérelmesnek tartotta, hogy a Kúria indokolásában nem fejtette ki, miért lett volna elvárható az indítványozótól külön kérelem előterjesztése egy hivatalból induló eljárásban. Az indítványozó emlékeztetett az Alkotmánybíróság gyakorlatára, miszerint a „*fair trial*” olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan, igazságtalan, vagy nem tisztességes.
- [9] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] 3.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát elsősorban az Abtv. 27. §-ára, másodsorban az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapozta. Erre az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint lehetősége van az indítványozónak: több kérelmet is megjelölhet az indítványában, hiszen nem kizárt az, hogy egyidejűleg merül fel az Alaptörvényben

foglalt jog sérelme a bíróság által alkalmazott jogszabály és a bíróság eljárása következtében. Ilyen esetben azonban mind a két, különböző típusú alkotmányjogi panasz indítvány esetében teljesülnie kell az Abtv. által kifejtett követelményeknek {1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [34]}.

- [11] Az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panaszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy sem az indítvány, sem pedig az indítvány kiegészítése nem tartalmaz indokolást arra vonatkozóan, hogy az alapügyben mely alkalmazott jogszabály milyen indok alapján tekinthető alaptörvény-ellenesnek.
- [12] 3.2. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] A Kúria Kfv.IV.35.133/2016/3. számú ítélete tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, mert a bírói döntés egy olyan közigazgatási végzés felülvizsgálata tárgyában született, amely az indítványozó egyedi ügyével kapcsolatos. Az alkotmányjogi panasszal támadott kúriai ítélet az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, és ellene fellebbezésnek nincs helye.
- [14] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó perbeli jogi képviselője a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítéletét 2017. február 9-én vette át, az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2017. április 7-én, határidőben adta postára.
- [15] 3.3. Az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott feltételeknek megfelel. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány megjelöli a sérelmezett bírói döntéseket, valamint az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit, tartalmaz továbbá alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó jogszabályi rendelkezést ugyancsak tartalmaz.
- [16] 3.4. Az Abtv. 29. § értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése estén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [17] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó egyrészt az elsőfokú bíróság – álláspontja szerint – jogszabálysértő indokolásában, valamint a Kúria esetében sérelmezett indokolás tekintetében az indokolás hiányában látja. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése a közigazgatási hatósági eljárások vonatkozásában határozza meg a tisztességes eljárás követelményét, erre az Alkotmánybíróság számos döntésében rámutatott {lásd például: 3010/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; 3081/2016. (IV. 18.) AB végzés, Indokolás [8]}. A bírósági eljárás tisztességességével összefüggésben – az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint – nem a XXIV. cikkre, hanem a XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapítható alkotmányjogi panasz, az indítványozó által megjelölt alaptörvényi rendelkezés csak abban az esetben hivatkozható, ha a panasz a közigazgatási hatósági eljáráshoz fűződő jog megsértése miatt előterjesztett kereset bíróság általi nem vagy nem megfelelő értékelésére irányul {3081/2016. (IV. 18.) AB végzés, Indokolás [8]}. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az indítványozó tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga sérelmét nem az Alaptörvény XXIV. cikke, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában vizsgálta.
- [18] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát, mely szerint „[a]z alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálát.

latát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság „jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az Alkotmánybíróság a konkrét ügyben megállapította, hogy az indítvány a támadott döntésekben foglalt jogszabály-értelmezési kérdéseket kifogásol. Az a – bíróság által az ítélet indokolásában egyébiránt megválaszolt – kérdés, hogy az önhibát a bíróság hogyan értelmezi, törvényességi, nem pedig alkotmányossági kérdés. Törvényességi kérdések vizsgálata pedig az Abtv. 29. §-a alapján nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság ezúttal is megerősíti, hogy a tényállás megállapítása és a jogszabályok értelmezése továbbra is a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévőkhöz melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {ennek az elvnek a korai rögzítéséhez lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetőleg jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól.

- [19] 4. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti követelménynek, részben pedig – az Abtv. 27. §-ra alapított panasz vonatkozásában – nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek, a kifogásolt bírói döntések ugyanis sem alaptörvény-ellenességi kételet nem vetnek fel, sem pedig alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként sem értékelhetők {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1025/2017.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3078/2018. (II. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 25.Bpkf.7813/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék 25.Bpkf.7813/2017/2. számú végzése ellen terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt 2017. augusztus 4-én, a Pesti Központi Kerületi Bíróság útján az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróságra 2017. augusztus 8-án érkezett be. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket az Alaptörvény II. cikkével, VI. cikk (1) bekezdésével és R) cikk (2) bekezdésével tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszról és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az indítványozó 2016. december 2-án feljelentést tett egy másik magánszemély (a továbbiakban: feljelentett) ellen a sérelmére elkövetett rágalmozás vétsége [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 226. § (1) bekezdés] miatt. A feljelentésben foglaltak szerint az indítványozónak a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 9.B.126/2015. számon folyamatban volt rágalmozás vétsége miatti magánvádas eljárásban a 2016. november 30-án tartott nyilvános tárgyaláson az emberi méltóságát súlyosan sértő kijelentéseket kellett végigolvasnia és végighallgatnia, többek között azt, hogy „kéjeleg”. Az indítványozó továbbá azt is sérelmezte, hogy a 20.B.14.036/2015. számú ügyben a feljelentett az ítélethirdetést követően őt „pszichopátának” nevezte. E kijelentéseken kívül az indítványozó a feljelentésben felsorolt további, a feljelentett által az internetre feltöltött videókat is, amelyekben a feljelentett az ő jóhírnevét és becsületét sértő állításokat fogalmazott meg.
- [3] 2.1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2017. április 4-én kelt, 1.Bpk.23.046/2016/5. számú végzésével a fent írt feljelentés alapján indult büntetőeljárást megszüntette. A végzés indokolásában a bíróság kitért rá, hogy beszerzte a 9.B.126/2015/9. számú jegyzőkönyvet, amely az indítványozó által hivatkozott nyilvános tárgyaláson elhangzottakat rögzítette, és megállapította, hogy abban nem szerepel arra történő utalás, hogy a feljelentett az indítványozóról azt állította volna, hogy „kéjeleg”. E kijelentés jogellenességét ezért a bíróság nem vizsgálta. Az indítványozó által felsorolt videók tartalmával, valamint azzal kapcsolatban, hogy a feljelentett az indítványozót „pszichopátának” nevezte, a bíróság – a BH2009.135. és a BH2001.462. számokon közzétett eseti döntésekben foglaltak alapján – úgy mérlegelt, hogy ezek az emberi becsületet nem érintik, és bár a hétköznapi szóhasználatban negatív tartalommal bírnak, nem minősülnek „olyan, az emberi méltóság megsértésére objektíve alkalmas becsmérlő vagy gyalázkodó kijelentésnek, mely[ek] a szólásszabadság, vagy véleménynyilvánítás kereteit túllépve bűncselekmény megállapítására [lennének alkalmasak].” Az indítványozó által kifogásolt videók kapcsán a bíróság külön megjegyezte, hogy azokban a feljelentett szintén negatív tartalmú, kevésbé szabatos, de a gyalázkodás szintjét el nem érő véleményt fejtett ki az indítványozóról; ez pedig sértheti az indítványozó jóhírnevét, de ez a kérdés legfeljebb egy esetleges polgári eljárásnak lehet a tárgya. A bíróság ezért a büntetőeljárást bűncselekmény hiányában megszüntette.
- [4] 2.2. Az elsőfokú végzés ellen az indítványozó fellebbezést jelentett be, azonban a másodfokú bíróságként eljáró Fővárosi Törvényszék a 2017. május 11-én kelt – és az alkotmányjogi panaszban támadott – 25.Bpkf.7813/2017/2. számú végzésével a Pesti Központi Kerületi Bíróság 1.Bpk.23.046/2016/5. számú végzését helybenhagyta. A Fővárosi Törvényszék a végzését a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 371. § (1) és (4) bekezdései alapján röviden indokolta, az alábbiak szerint: „A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a feljelentésben kifogásoltak nem valósítanak meg bűncselekményt.”

- [5] 3. A Fővárosi Törvényszék végzésével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt nyújtott be, ebben kérve a végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként a II. cikket, a VI. cikk (1) bekezdését és az R) cikk (2) bekezdését jelölte meg.
- [6] 3.1. Az indítvány részletesen bemutatta a pertörténetet és az ügy előzményeit; így tartalmazza, hogy az indítványozó 2009-ben elvállalta egy magánszemély képviselőt, akit a feljelentett „már hónapok óta zaklatott / fenyegetett / feljelentett / rágalmazott.” Ennek következményeként az indítványozó maga is a feljelentett „célpontjává” vált. Az alkotmányjogi panasz idézi egy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt másik ügyben a feljelentettől készített igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény megállapításait, amelyek szerint a feljelentett „kevert típusú személyiségzavarban szenved, amelyben a paranoid, narcisztikus és disszociális személyiségzavar egyes jellemzői ötvöződnek”, ez azonban őt „nem teszi képtelenné és nem korlátozza abban, hogy cselekménye következményeit felismerje és ezen felismerésnek megfelelően cselekedjék”. Az indítványozó utal rá, hogy a feljelentett őt folyamatosan zaklatja, fenyegeti, rágalmazza, és ennek megakadályozása érdekében a bíróságok nem tesznek semmit.
- [7] Az indítványban foglaltak szerint a feljelentett olyan tartalmú videókat tett közzé az interneten, amelyekben az ügyvéd indítványozót „plágiummal” és „ügyvédi etikai vétség elkövetésével” vádolja, továbbá azt állítja róla, hogy ő az ügyfeleit átveri, és nem ért ahhoz, amit csinál. Az indítványozó szerint a feljelentett célja e videókkal az, hogy őt az interneten zaklassa és ügyvédként ellehetetlenítse, ezzel megsértve a jóhírnevét és a becsületét. Az indítvány azt is sejteti, hogy ezen sérelmei miatt azért nem kap védelmet a bíróságtól és a hatóságoktól, mert ezek a szervek is tartanak a feljelentett esetleges „lejárato hadjáratától”. Kifejti, hogy a feljelentett magatartása joggal való visszaélésnek minősíthető, mert az indítványozó ellen „számolatlanul indítja a magánvádas és közzéadás büntetőeljárásokat” – eddig több mint 120 eljárást –, amelyek miatt az indítványozónak már kb. 350 alkalommal (havonta átlagosan 15–20-szor) kellett tárgyaláson megjelennie a bíróságon. Ez évek óta elnehezíti az indítványozó ügyvédi munkáját és magánéletét. Az indítványozó azt is sérelmezi, hogy amikor az ellene indított eljárások során ismerteti az ügy előzményeit, és jelzi, hogy a feljelentett őt rendszeresen zaklatja, fenyegeti, illetve nagy nyilvánosság előtt rágalmazza, akkor ezzel annak a kockázatát vonja magára, hogy a bíróság őt fogja elmarasztalni e kijelentéseiért, miközben – álláspontja szerint – az ilyen esetekben, perbeli nyilatkozatokról lévén szó, nyilvánvalóan hiányzik a jogellenesség.
- [8] 3.2. Az alkotmányjogi panaszban támadott bírósági döntésre rátérve, az indítványozó kifogásolja, hogy a feljelentett azon állítása kapcsán, miszerint ő „kéjeleg”, a bíróság csak azt állapította meg, hogy ez a kijelentés nem szerepel a 9.B.126/2015/9. számú jegyzőkönyvben. Ez az indítványozó szerint nem jelenti azt, hogy a kijelentés nem is hangzott el, hiszen a bíróság nem jegyzőkönyvez mindent szó szerint; ezért – az indítványozó értelmezése szerint – bizonyítási kérdésnek kellett volna tekinteni azt, hogy a feljelentett a sérelmes kijelentést megtette-e vagy sem, továbbá érdemben kellett volna vizsgálni, hogy ez a kijelentés büntetendő-e vagy sem.
- [9] A feljelentett által tett másik kifogásolt kijelentés – miszerint az indítványozó „pszichopata” – nem hatósági vagy bírósági eljárás során hangzott el, hanem a 20.B.14.036/2015. számú ügyben, az ítélethirdetést követően, egyértelműen lejárató szándékkal.
- [10] Az internetre feltöltött videók kapcsán az indítványozó kifogásolja, hogy azokat a bíróság egyáltalán nem vonta a vizsgálódása körébe, csak általánosan utalt rá, hogy ezekben a feljelentett a véleményét fejt ki, és ez a gyátlázkodás szintjét nem éri el.
- [11] Végezetül az indítványozó azt sérelmezte, hogy az ügyben a bíróság figyelmen kívül hagyta az 1/2015. (I. 15.) AB határozatban foglaltakat, bár erre ő hivatkozott. Az alkotmányjogi panasz szövegszerűen is idézte dr. Sulyok Tamás alkotmánybíró az 1/2015. (I. 15.) AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolását.
- [12] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell

tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.

- [13] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [14] 5. Az Abtv. 27. §-a értelmében: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.” Az Abtv. 27. § a) pontja tehát előírja, hogy alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntéssel szemben csak valamely Alaptörvényben biztosított jogra hivatkozva lehet alkotmányjogi panaszt előterjeszteni. Az indítványozó – egyebek mellett – az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére is hivatkozott, sérülni vélt rendelkezésként. Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése kimondja, hogy: „Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.” Ez a – Alaptörvény Alapvetés című részében található – rendelkezés nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {hasonlóan: 3203/2015. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3215/2017. (IX. 13.) AB végzés, Indokolás [11]; 3359/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [15] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz azon részében, amely az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére hivatkozik, nem felel meg a befogadhatóság Abtv. 27. § a) pontja szerinti feltételének, ezért e tekintetben érdemi vizsgálatára nincs lehetőség.
- [16] 6. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése kimondja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az (1b) bekezdés e) pontja szerint a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. A befogadhatóság e követelményének a jelen alkotmányjogi panasz Alaptörvény II. cikkére és VI. cikk (1) bekezdésére hivatkozó részei nem felelnek meg.
- [17] 6.1. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó részletesen és alaposan bemutatta a feljelentettel fennálló konfliktusa kialakulásának okait, a feljelentett személyiségjegyeit, valamint azokat a szakmai és magánéleti nehézségeket, amelyekkel a feljelentettel évek óta tartó pereskedések, továbbá a feljelentett internetre feltöltött videóik miatt kénytelen szembesülni. Kifogásolta továbbá, hogy az első- és másodfokú bíróságok a feljelentett egyik sérelmes kijelentésének megtörténte kapcsán nem tettek lehetővé bizonyítást, valamint az általa hivatkozott videók jogsértő jellegét nem vizsgálták alaposabban.
- [18] Az indítványozó ezen előadása alkalmas ugyan arra, hogy általánosságban felhívja a figyelmet az életvitelében bekövetkezett változásokra, de a támadott bírói döntésnek csak tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adja, és az Alaptörvény felsorolt, sérülni vélt rendelkezéseire, valamint az indítványozó által hivatkozott AB határozathoz (pontosabban az ahhoz csatolt, *erga omnes* kötelező erővel nem bíró párhuzamos indokoláshoz) nem kapcsol relevánsnak tekinthető és érdemi vizsgálatra alkalmas alkotmányjogi érvelést. Az Alkotmánybíróság már több esetben hangsúlyozta: „Nem felel meg az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott formai követelménynek a beadvány, ha az a támadott bírói döntéssel lezárt eljárások leírását és pusztán a törvényességi szempontú kritikáját, valamint az indítványozó szerint az Alaptörvény ezáltal sérülni vélt szabályai idézését tartalmazza, azok tényleges összekapcsolása nélkül.” {3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [13]; 3187/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3198/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [19] 6.2. Az Alkotmánybíróság korábbi határozatában már rögzítette, hogy „a rágalmozás törvényi tényállása vonatkozásában annak megállapítása, hogy a konkrét ügyben a sérelmezett kijelentés értékítéletet vagy tényállítást tartalmaz-e, továbbá annak megfelelő minősítése, hogy az állított tény becsületsértő jellegű vagy sem, a bíróságok mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés” {3147/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [25]; hasonlóan: 3359/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság továbbá – következetes gyakorlatának megfelelően – emlékeztet arra, hogy a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, és az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan – vélt vagy valós – jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati

eszközzel már nem orvosolható {pl. 3147/2016. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [23]; 3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3359/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.

- [21] 7. Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy jelen esetben az alkotmányjogi panasz részben nem az Abtv. 27. § a) pontja szerinti Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozik, részben pedig nem tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának megfelelő, érdemi vizsgálatra alkalmas, releváns alkotmányjogi indokolást.
- [22] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltakra, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján visszautasította.
- [23] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy – miként erre az első fokú végzést meghozó Pesti Központi Kerületi Bíróság is utalt – az indítványozó feljelentése alapján indult büntetőeljárás bűncselekmény hiányában történt megszüntetése, valamint az ennek kapcsán előterjesztett alkotmányjogi panasz visszautasítása önmagukban nem zárják el az indítványozót attól, hogy jóhírnevének és becsületének állított sérelmei miatt a személyiségvédelem polgári jogi eszközeivel élhessen.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1616/2017.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető
HU ISSN 2062–9273